

regels over de bescherming
van de natuur (Wet natuur)

Wij Beatrix,
bij de gratie Gods,
Koningin der Nederlanden,
Prinses van Oranje-Nassau,
enz. enz. enz.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenselijk is te komen tot een integraal en vereenvoudigd wettelijk kader voor het behoud en een duurzaam beheer van de biologische diversiteit en ter uitvoering van richtlijn nr. 92/43/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna (PbEG L 206), richtlijn nr. 2009/147/EG van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 30 november 2009 inzake het behoud van de vogelstand (PbEU 2010, L 20) en diverse verdragen inzake de biologische diversiteit;

Zo is het, dat Wij, de Afdeling advisering van de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

HOOFDSTUK 1. ALGEMENE BEPALINGEN

§1.1. Begrippen, reikwijdte en bevoegdheden

Artikel 1.1

1. In deze wet en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:
 - bejaagbare soorten: soorten als bedoeld in artikel 3.18, tweede lid;
 - Benelux-overeenkomst: Benelux-overeenkomst op het gebied van de jacht en de vogelbescherming (Trc. 1970, 155);
 - bindende EU-rechtshandeling: verordeningen, richtlijnen en besluiten als bedoeld in artikel 288 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie;
 - dunnen: vellen dat uitsluitend geschiedt ter verzorging of ontwikkeling

- van de overblijvende houtopstand;
- exclusieve economische zone: exclusieve economische zone van Nederland als bedoeld in de Rijkswet instelling exclusieve economische zone;
- exoten: soorten planten en dieren die niet van nature in Nederland voorkomen of zijn voorgekomen en die door menselijk handelen terecht zijn gekomen in de Nederlandse natuur of dat in de nabije toekomst dreigen te doen;
- Habitatrichtlijn: richtlijn nr. 92/43/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna (PbEG L 206);
- herbeplanten: door aanplant, bezaaiing of natuurlijke verjonging dan wel op andere wijze realiseren van een nieuwe houtopstand;
- houtopstand: zelfstandige eenheid van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend, die:
 - a. een oppervlakte grond beslaat van tien are of meer, of
 - b. bestaat uit een rijbeplanting die meer dan 20 bomen omvat, gerekend over het totaal aantal rijen;
- initiatiefnemer: degene die het voornemen heeft tot uitvoering van een project of het bestuursorgaan dat het voornemen heeft tot vaststelling van een plan;
- instandhoudingsdoelstellingen: instandhoudingsdoelstellingen als bedoeld in artikel 2.1, vierde lid;
- invasieve exoten: exoten die wanneer zij zich gevestigd hebben of zouden vestigen in de Nederlandse natuur:
 - a. een gevaar kunnen opleveren voor het voortbestaan van dier- of plantensoorten die van nature in Nederland of elders voorkomen, of
 - b. een aanmerkelijke verslechtering kunnen veroorzaken van omstandigheden die voor het voortbestaan van soorten als bedoeld in onderdeel a noodzakelijk zijn;
- jacht: bemachtigen, opzettelijk doden of met het oog daarop opsporen van bejaagbare soorten alsmede het doen van pogingen daartoe, overeenkomstig het bepaalde in paragraaf 3.5;
- jachttakte: vergunning als bedoeld in artikel 3.26;

- jachthouder: degene die krachtens eigendom, een beperkt recht, een huurovereenkomst of een pachtovereenkomst gerechtigd is tot het jagen in een veld;
- topzichter: degene die zorg draagt voor de bescherming van de jachtbelangen van een jachthouder en tevens als buitengewoon opsporingsambtenaar belast is met de opsporing van de bij of krachtens deze wet strafbaar gestelde feiten en van de overige in de akte of aanwijzing als bedoeld in artikel 142, tweede lid, van het Wetboek van Strafvordering aangeduide strafbare feiten;
- jachtvogel: vogel met behulp waarvan de jacht krachtens artikel 3.28 mag worden uitgeoefend;
- grondgebruiker: degene die gerechtigd is de grond te gebruiken, hetzij als eigenaar, hetzij krachtens een pachtovereenkomst;
- Natura 2000: Europees ecologisch netwerk dat bestaat uit de speciale beschermingszones, bedoeld in de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn;
- Natura 2000-gebied: gebied dat:
 - a. door de bevoegde autoriteit van het land waarin het gebied is gelegen is aangewezen als speciale beschermingszone, ter uitvoering van de artikelen 3, tweede lid, onderdeel a, en 4, eerste en tweede lid, van de Vogelrichtlijn en artikel 4, vierde lid, van de Habitatrichtlijn, of;
 - b. is opgenomen op de lijst van gebieden van communautair belang, bedoeld in artikel 4, tweede lid, van de Habitatrichtlijn;
- omgevingsvergunning: omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 1.1, eerste lid, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht;
- Onze Minister: Onze Minister van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie;
- rechthebbende van grond: degene die krachtens eigendom of een beperkt recht het genot heeft van grond;
- Verdrag van Bern: op 19 september 1979 te Bern tot stand gekomen Verdrag inzake het behoud van wilde dieren en planten en hun natuurlijke leefmilieus (Trb. 1980, 60);
- Verdrag van Bonn: op 23 juni 1979 te Bonn tot stand gekomen Verdrag inzake de bescherming van trekkende wilde diersoorten (Trb. 1980, 145);
- Vogelrichtlijn: richtlijn nr. 2009/147/EG van het Europees Parlement en

- de Raad van de Europese Unie van 30 november 2009 inzake het behoud van de vogelstand (PbEU 2010, L 20);
- vogels: vogels van soorten als bedoeld in artikel 1, eerste lid, van de Vogelrichtlijn;
 - wildbeheereenheid: rechtspersoonlijkheid bezittend samenwerkingsverband van jachthouders en anderen dat tot doel heeft te bevorderen dat jacht, beheer en schadebestrijding, al dan niet ter uitvoering van een door de faunabeheereenheid opgesteld faunabeheerplan, wordt uitgevoerd, in samenwerking met en mede ten dienste van grondgebruikers of terreinbeheerders.
2. In deze wet en de daarop rustende bepalingen wordt mede verstaan onder:
- binnen of buiten het grondgebied van Nederland brengen: iedere handeling die is gericht op het bewerkstelligen van het binnen of buiten het grondgebied van Nederland brengen;
 - dieren: dieren in al hun ontwikkelingsstadia, levend of dood, delen van dieren, uit deze dieren verkregen producten, andere zaken voor zover uit een begeleidend document, de verpakking, een merk of etiket, of uit andere omstandigheden blijkt dat het gaat om delen van dieren of daaruit verkregen producten, met uitzondering van eieren;
 - eieren: schalen van eieren;
 - grond: wateren;
 - planten: planten in al hun ontwikkelingsstadia, levend of dood, delen van planten, uit planten verkregen producten, geënte planten, andere goederen voor zover uit een begeleidend document, de verpakking, een merk of etiket, of uit andere omstandigheden blijkt dat het gaat om delen van planten of daaruit verkregen producten;
 - soort: ondersoort, geografisch onderscheiden populatie van een soort of kruisingen;
 - veld, stranden, schorren, gorzen, kwelders, slikken, wadden, binnenwateren en territoriale wateren alsmede wegen en paden, voor zover deze geacht kunnen worden deel uit te maken van een voor de uitoefening van de jacht bestemd of geschikt terrein;
 - vellen: rooien van een houtopstand of verrichten van andere handelingen die de dood of ernstige beschadiging van een houtopstand tot gevolg kunnen hebben.

3. Onder de in de hoofdstukken 2 en 3, paragrafen 3.1 en 3.2, gebruikte begrippen die tevens worden gebruikt in de artikelen 3, tweede lid, onderdeel a, 4, eerste en tweede lid, 5, 6, eerste en tweede lid, 8 en 9 van de Vogelrichtlijn en de artikelen 3, 4, 6, 12, 13, 14, 15 en 16, eerste lid, van de Habitatrichtlijn wordt verstaan hetgeen daaronder in die richtlijnen wordt verstaan.

Artikel 1.2

1. Deze wet is mede van toepassing in de exclusieve economische zone, met uitzondering van de artikelen 3.11 tot en met 3.32 en hoofdstuk 4.
2. Deze wet is niet van toepassing op activiteiten die onderwerp zijn van het gemeenschappelijk visserijbeleid, bedoeld in artikel 38 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, voor zover zij plaatsvinden in de exclusieve economische zone.

Artikel 1.3

1. Gedeputeerde staten als bedoeld in de artikelen 2.4, eerste en tweede lid, 2.7, tweede en derde lid, 2.8, derde en zesde lid, 3.3, eerste lid, 3.4, tweede lid, 3.7, derde lid, 3.8, eerste en vierde lid, 3.9, tweede lid, 3.15, eerste lid, 3.16, eerste, tweede en derde lid, 3.17, tweede, derde en vierde lid, 3.20, vierde lid, 3.30, 3.31, tweede lid, 3.32, derde lid, 4.2, eerste en vierde lid, 4.3, vierde lid, 4.5, eerste lid, 5.5, eerste en tweede lid, 6.1, eerste lid, en 7.2, eerste lid, zijn gedeputeerde staten van de provincie waar het project of de activiteit wordt gerealiseerd, onderscheidenlijk uitgevoerd.
2. Provinciale staten als bedoeld in de artikelen 2.4, derde lid, 2.9, tweede lid, 3.3, tweede lid, 3.4, tweede lid, 3.7, derde lid, en 3.8, tweede en vierde lid, 3.9, tweede lid, 3.12, tweede lid, 3.14, tweede en derde lid, 3.23, tweede lid, 4.2, derde lid, 4.3, derde lid, en 4.5, tweede lid, zijn provinciale staten van de provincie waar de projecten of activiteiten worden gerealiseerd, onderscheidenlijk uitgevoerd.
3. Ingeval projecten of activiteiten nadelige gevolgen hebben voor een geheel of gedeeltelijk in een andere provincie gelegen Natura 2000-gebied, dan wel voor dieren of planten van een bij of krachtens deze wet beschermde soort die zich bevinden in een andere provincie, nemen gedeputeerde staten en provinciale

- staten geen besluiten als bedoeld in het eerste, onderscheidenlijk tweede lid, dan in overeenstemming met gedeputeerde staten, onderscheidenlijk provinciale staten van die andere provincie.
4. Ingeval een project of activiteit mede wordt gerealiseerd, onderscheidenlijk uitgevoerd in een andere provincie, worden de besluiten, bedoeld in het eerste lid, genomen door gedeputeerde staten van de provincie waar het project of de activiteit in hoofdzaak wordt gerealiseerd, onderscheidenlijk uitgevoerd, in overeenstemming met gedeputeerde staten van die andere provincie.
 5. De bevoegdheden, bedoeld in de artikelen 2.7, tweede lid, 2.9, tweede lid, 3.3, eerste en tweede lid, 3.4, tweede lid, 3.8, eerste en tweede lid, 3.9, tweede lid, 3.10 en 3.11, derde lid, in samenhang met artikel 3.8, 3.12, tweede lid, 4.2, eerste, derde en vierde lid, 4.3, derde en vierde lid, 4.5, en 5.5, eerste en tweede lid, worden uitgeoefend door één van Onze bij algemene maatregel van bestuur aangewezen Ministers, en de bevoegdheid, bedoeld in artikel 2.4, eerste en derde lid, wordt uitgeoefend door Onze Minister, indien zij betrekking hebben op:
 - a. bij algemene maatregel van bestuur aangewezen categorieën van activiteiten en projecten, of
 - b. activiteiten en projecten die geheel of gedeeltelijk plaatsvinden in of gevolgen hebben voor bij algemene maatregel van bestuur aangewezen categorieën van gebieden.
 6. Ingeval toepassing wordt gegeven aan het vijfde lid, wordt waar in de daar aangehaalde bepalingen sprake is van een provinciale verordening in plaats daarvan gelezen 'ministeriële regeling'.
 7. Provinciale staten kunnen bevoegdheden, aan hen toegekend bij of krachtens deze wet, delegeren aan gedeputeerde staten.

Artikel 1.4

1. Een wijziging van een bindende EU-rechtshandeling waarnaar in regels, gesteld bij of krachtens deze wet, wordt verwezen, gaat voor de toepassing van die regels gelden met ingang van de dag waarop aan die wijziging uitvoering moet zijn gegeven dan wel, bij gebreke daarvan, de dag waarop die wijziging is vastgesteld.
2. Onze Minister kan besluiten dat een wijziging als bedoeld in het eerste lid in

afwijking van dat lid op een eerder tijdstip gaat gelden. Dit besluit wordt in de Staatscourant bekendgemaakt.

§1.2. Natuurbeleid en monitoring

Artikel 1.5

1. Onze Minister stelt een natuurvisie vast.
2. De natuurvisie bevat de hoofdlijnen van het te voeren rijksbeleid met het oog op het behoud en duurzaam beheer van de biologische diversiteit, in samenhang met het economisch beleid van het Rijk.
3. In de natuurvisie wordt in elk geval aandacht besteed aan:
 - a. het rijksbeleid gericht op het behoud en duurzaam beheer van de biologische diversiteit in het algemeen, in nationaal en internationaal verband;
 - b. de borging van een evenwichtige economische ontwikkeling in samenhang met dat beleid;
 - c. de integratie van dat beleid met het algemene economisch beleid, de handelspolitiek, het landbouw- en visserijbeleid en het innovatiebeleid van het Rijk;
 - d. het rijksbeleid gericht op het behoud en zonodig herstel van een gunstige staat van instandhouding van de soorten, bedoeld in het vierde lid, de natuurlijke habitats, de habitats van soorten en de soorten, genoemd in onderscheidenlijk de bijlagen I, II en IV bij de Habitatrichtlijn, de vogelsoorten, genoemd in bijlage I bij de Vogelrichtlijn, en de niet in die bijlage genoemde geregeld in Nederland voorkomende trekvogelsoorten;
 - e. de kwantificering van de instandhoudingsdoelstellingen voor de in Natura 2000-gebieden te beschermen habitats en soorten en het actualiseren van de aanwijzingsbesluiten voor die gebieden;
 - f. het rijksbeleid gericht op een goed functioneren van de ecosystemen in de onderscheiden natuurgebieden in onderlinge samenhang;
 - g. de samenhang tussen het rijksbeleid met het oog op het behoud en duurzaam beheer van de biologische diversiteit en het beleid en de verantwoordelijkheden van andere overheden op dat terrein.

4. De natuurvisie biedt, in de vorm van rode **lijsten**, inzicht in de met uitroeiing bedreigde of speciaal gevaar lopende diersoorten en plantensoorten die van nature in Nederland voorkomen.
5. De ruimtelijke aspecten van de natuurvisie kunnen in plaats van in de natuurvisie worden opgenomen in een andere rijkvisie.
6. Onze Minister draagt zorg voor actualisatie van de natuurvisie en stelt zonodig een nieuwe visie of wijzigingen van onderdelen van de visie vast.
7. Onze Minister zendt de vastgestelde natuurvisie en vastgestelde wijzigingen van de visie aan de Staten-Generaal en draagt zorg voor publicatie van de visie en wijzigingen in de Staatscourant.
8. Onze Minister stelt de natuurvisie en wijzigingen daarvan vast in overeenstemming met Onze Minister van Infrastructuur en Milieu, voor zover deze betrekking hebben op aangelegenheden die tot de verantwoordelijkheid van Onze Minister van Infrastructuur behoren.

Artikel 1.6

1. Provinciale Staten dragen zorg voor de vaststelling en uitvoering van een samenhangend beleid gericht op het behoud en duurzaam beheer van de biologische diversiteit in hun provincie.
2. In het beleid, bedoeld in het eerste lid, gaat bijzondere aandacht uit naar de natuurlijke habitats, de habitats van soorten en de soorten, genoemd in onderscheidenlijk de bijlagen I, II en IV bij de Habitatrichtlijn, naar de vogelsoorten, genoemd in bijlage I bij de Vogelrichtlijn en naar de niet in die bijlage genoemde geregeld voorkomende trekvogelsoorten.

Artikel 1.7

1. Onze Minister ziet toe op de staat van instandhouding van de in artikel 1.6, tweede lid, bedoelde habitats en soorten.
2. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen regels worden gesteld over de verstrekking van gegevens door gedeputeerde staten van de provincies aan Onze Minister over de maatregelen die zijn getroffen ter uitvoering van het in artikel 1.6, eerste lid, bedoelde beleid en de effecten daarvan voor de in artikel 1.6, tweede lid, bedoelde habitats en soorten.

§1.3. Beschermingsmaatregelen algemeen

Artikel 1.8

1. Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor in het wild levende dieren en planten en voor Natura-2000-gebieden.
2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor in het wild levende dieren en planten of voor een Natura 2000-gebied:
 - a. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,
 - b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden geveegd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of,
 - c. voorzover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.
3. Het tweede lid is niet van toepassing op een handelen of nalaten in overeenstemming met het bij of krachtens deze wet of de Visserijwet 1963 bepaalde.

Artikel 1.9

1. Bij ministeriële regeling kan worden bepaald dat een programma wordt vastgesteld dat tot doel heeft:
 - a. de belasting van natuurwaarden van Natura 2000-gebieden door bij deze regeling aangewezen factoren te verminderen met het oog op het realiseren van de instandhoudingsdoelstellingen van die gebieden;
 - b. de staat van instandhouding van in het wild voorkomende diersoorten of plantensoorten te verbeteren.
2. Een regeling als bedoeld in het eerste lid bevat in elk geval:
 - a. de aanwijzing van één of meer bestuursorganen die het programma vaststellen, en regelt de betrokkenheid van andere bestuursorganen die het mede aangaat;
 - b. regels over de inhoud van het programma, waaronder de opname van maatregelen in het programma die de belasting van natuurwaarden verminderen, onderscheidenlijk de staat van instandhouding van in het wild voorkomende diersoorten of plantensoorten verbeteren, de geldigheids-

duur van het programma, de voorwaarden waaronder het programma tussentijds kan worden gewijzigd, de vervanging van in het programma opgenomen maatregelen door andere maatregelen en de verwijdering van maatregelen uit het programma.

3. Provinciale staten kunnen voor het bereiken van de in het eerste lid genoemde doelen een programma vaststellen dat van toepassing is in de provincie. Zij betrekken de bestuursorganen die het programma mede aangaat.
4. De daartoe bevoegde bestuursorganen dragen zorg voor een tijdige uitvoering van de in een programma als bedoeld in het eerste en derde lid opgenomen maatregelen, voor zover zij met het opnemen van die maatregelen hebben ingestemd.

Artikel 1.10

Bij het treffen van maatregelen op grond van deze wet wordt rekening gehouden met de vereisten op economisch, sociaal en cultureel gebied, en met de regionale en lokale bijzonderheden.

HOOFDSTUK 2. GEBIEDEN

§2.1. Gebieden en instandhoudingsdoelstellingen

Artikel 2.1

1. Onze Minister wijst gebieden aan als speciale beschermingszones ter uitvoering van de artikelen 3, tweede lid, onderdeel a, en 4, eerste en tweede lid, van de Vogelrichtlijn en artikel 4, vierde lid, van de Habitatrichtlijn. De speciale beschermingszones worden aangeduid als 'Natura 2000-gebied'.
2. Ingeval een gebied geheel of gedeeltelijk wordt beheerd door één van Onze andere Ministers, neemt Onze Minister een besluit als bedoeld in het eerste lid in overeenstemming met die andere Minister.
3. Bij een besluit als bedoeld in het eerste lid wordt als bijlage een kaart opgenomen waarop de begrenzing van het desbetreffende gebied nauwkeurig is aangegeven.

4. Een besluit als bedoeld in het eerste lid bevat, met uitsluiting van andere doelstellingen, de instandhoudingsdoelstellingen voor het gebied ten aanzien van:
 - a. de leefgebieden voor vogelsoorten, voorzover nodig ter uitvoering van de Vogelrichtlijn, of
 - b. de natuurlijke habitats en de habitats voor soorten, voor zover nodig ter uitvoering van de Habitatrichtlijn.
5. Op de voorbereiding van een besluit tot aanwijzing als bedoeld in het eerste lid, is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing.
6. Onze Minister draagt, mede in het licht van de toepassing van artikel 1.7, zorg voor de actualisatie van de besluiten, bedoeld in het eerste lid.
7. Onze Minister kan een besluit geheel of gedeeltelijk intrekken of wijzigen, al dan niet met toepassing van afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht. Bij een besluit tot gedeeltelijke intrekking of wijziging kan als bijlage een kaart worden opgenomen waarop de begrenzing van het desbetreffende gebied nauwkeurig is aangegeven.

§2.2. Instandhoudingsmaatregelen en passende maatregelen

Artikel 2.2

1. Gedeputeerde staten dragen ervoor zorg dat in hun provincie instandhoudingsmaatregelen als bedoeld in artikel 6, eerste lid, van de Habitatrichtlijn en de artikelen 3, eerste lid en tweede lid, onderdelen b, c en d, en 4, eerste lid, eerste volzin, en tweede lid, van de Vogelrichtlijn worden getroffen die nodig zijn voor Natura 2000-gebieden, gelet op de instandhoudingsdoelstellingen.
2. Gedeputeerde staten dragen ervoor zorg dat in hun provincie passende maatregelen als bedoeld in artikel 6, tweede lid, van de Habitatrichtlijn worden getroffen die nodig zijn voor Natura 2000-gebieden, gelet op de instandhoudingsdoelstellingen.

Artikel 2.3

1. Gedeputeerde staten van de provincie waarin een Natura 2000-gebied is gelegen, stellen voor dat gebied een beheerplan vast. Op de voorbereiding van een besluit tot vaststelling als bedoeld in de eerste volzin is afdeling 3.4 van de Al-

- gemene wet bestuursrecht van toepassing.
2. Tot de inhoud van het beheerplan behoort in elk geval een beschrijving van de voor het Natura 2000-gebied, gelet op de instandhoudingsdoelstellingen, nodige:
 - a. instandhoudingsmaatregelen, bedoeld in artikel 6, eerste lid, van de Habitatrichtlijn en de artikelen 3, eerste lid en tweede lid, onderdelen b, c en d, en 4, eerste lid, eerste volzin, en tweede lid, van de Vogelrichtlijn;
 - b. passende maatregelen, bedoeld in artikel 6, tweede lid, van de Habitatrichtlijn.
 3. **De daartoe bevoegde bestuursorganen dragen zorg voor een tijdige uitvoering van de door hen te treffen, in het beheerplan opgenomen maatregelen, voor zover zij met het opnemen van die maatregelen hebben ingestemd.**
 4. Een beheerplan wordt telkens vastgesteld voor een tijdvak van ten hoogste zes jaar. Na verloop van het tijdvak kan het tijdvak eenmaal met ten hoogste zes jaar worden verlengd. Het eerste beheerplan wordt vastgesteld uiterlijk drie jaar na dagtekening van het besluit tot aanwijzing van het gebied als speciale beschermingszone.
 5. In plaats van in het beheerplan kunnen de maatregelen, bedoeld in het tweede lid, tezamen worden beschreven in een ander plan, in een programma of een visie, dat, onderscheidenlijk die geheel of mede betrekking heeft op het desbetreffende Natura 2000-gebied. Ingeval het plan, het programma of de visie wordt vastgesteld door een ander bevoegd gezag, geschiedt de beschrijving van de maatregelen niet dan na instemming van de gedeputeerde staten, bedoeld in het eerste lid. Verwijzingen naar het beheerplan voor het desbetreffende gebied in deze wet en de daarop berustende bepalingen worden gelezen als verwijzingen naar het plan, het programma of de visie, bedoeld in de eerste volzin.
 6. De gedeputeerde staten, bedoeld in het eerste lid, kunnen een beheerplan wijzigen gedurende het tijdvak waarvoor het is vastgesteld. Bij een wijziging en bij een verlenging van het tijdvak als bedoeld in het vierde lid behoeven zij geen toepassing te geven aan afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht.

Artikel 2.4

1. Gedeputeerde staten kunnen, indien dat nodig is voor een Natura 2000-gebied, gelet op de instandhoudingsdoelstellingen, aan degene die in hun provincie een

activiteit verricht of het voornemen daartoe heeft, een verplichting opleggen om:

- a. de nodige preventieve of herstelmaatregelen te treffen;
 - b. de activiteit overeenkomstig daarbij gegeven voorschriften uit te voeren, of om deze niet uit te voeren of te staken;
 - c. informatie over de activiteit te verstrekken.
2. Gedeputeerde staten stellen belanghebbenden in de gelegenheid hun zienswijze uit te brengen over een voornemen tot het opleggen van een verplichting als bedoeld in het eerste lid, tenzij de bescherming van de natuurwaarden het opleggen van een verplichting terstond noodzakelijk maakt. Een opgelegde verplichting hoeft niet eerst op schrift te worden gesteld, ingeval in het belang van de bescherming van een Natura 2000-gebied een onverwijld tenuitvoerlegging van de verplichting noodzakelijk is. In dat geval zorgen gedeputeerde staten alsnog zo spoedig mogelijk voor de opschriftstelling en bekendmaking.
 3. Provinciale staten kunnen een verplichting als bedoeld in het eerste lid bij verordening voor een categorie van gevallen voorschrijven. Het eerste en tweede lid zijn dan ten aanzien van de gevallen, behorende tot die categorie, niet van toepassing.
 4. Het is verboden te handelen in strijd met een verplichting als bedoeld in het eerste en derde lid.
 5. Het eerste lid is niet van toepassing op een project als bedoeld in artikel 2.7, tweede lid, tenzij voor dat project krachtens artikel 2.9, eerste, tweede of derde lid, geen vergunningplicht geldt.

Artikel 2.5

1. Gedeputeerde staten kunnen de toegang tot een in hun provincie gelegen Natura 2000-gebied of een in hun provincie gelegen gedeelte van een Natura 2000-gebied, verbieden of beperken, indien dat nodig is gelet op de instandhoudingsdoelstellingen voor dat gebied.
2. Een verbod of beperking als bedoeld in het eerste lid geldt niet voor degene die krachtens een zakelijk of persoonlijk recht het genot heeft van een in het gebied gelegen onroerende zaak, voor zover dat genot daardoor zou worden beperkt.
3. Het is verboden in strijd te handelen met een krachtens het eerste lid gesteld verbod of opgelegde beperking.

Artikel 2.6

1. Gedeputeerde staten kunnen in hun provincie feitelijke handelingen verrichten of laten verrichten, indien dat nodig is gelet op de instandhoudingsdoelstellingen voor een Natura 2000-gebied.
2. Gedeputeerde staten kunnen in hun provincie in en rondom een Natura 2000-gebied de nodige kentekenen laten aanbrengen die de aanwijzing van dat gebied en de rechtsgevolgen daarvan kenbaar maken.
3. De eigenaar en degene die een zakelijk of persoonlijk gebruiksrecht heeft met betrekking tot de desbetreffende onroerende zaak gedogen het verrichten van handelingen als bedoeld in het eerste en tweede lid.
4. Gedeputeerde staten gaan niet over tot het verrichten van handelingen als bedoeld in het eerste en tweede lid, dan nadat zij de rechthebbenden, bedoeld in het derde lid, het voornemen daartoe schriftelijk hebben medegedeeld en, behoudens onverwijlde noodzaak, na de mededeling ten minste vier weken zijn verstreken.

§2.3. Passende beoordeling van plannen en projecten

Artikel 2.7

1. Een bestuursorgaan stelt een plan dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied, en dat afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied, uitsluitend vast indien is voldaan aan artikel 2.8.
2. Het is verboden zonder vergunning van gedeputeerde staten een project te realiseren dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied, en dat afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten, significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied.
3. Gedeputeerde staten verlenen een vergunning als bedoeld in het tweede lid uitsluitend indien is voldaan aan artikel 2.8.
4. Het verbod, bedoeld in het tweede lid, is niet van toepassing op projecten waarop het verbod, bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, aanhef en onderdeel j, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht van toepassing is.

5. Het verbod, bedoeld in het tweede lid, is niet van toepassing op projecten ten aanzien waarvan bij of krachtens enige wettelijke bepaling een besluit is vereist, indien bij of krachtens die wet is bepaald dat dat besluit uitsluitend wordt vastgesteld indien is voldaan aan artikel 2.8.

Artikel 2.8

1. Voor een plan of een project als bedoeld in artikel 2.7, eerste en tweede lid, maakt het bestuursorgaan, onderscheidenlijk de initiatiefnemer, een passende beoordeling van de gevolgen voor het Natura 2000-gebied, rekening houdend met de instandhoudingsdoelstellingen van dat gebied.
2. In afwijking van het eerste lid hoeft geen passende beoordeling te worden gemaakt, ingeval het plan of het project een herhaling of voortzetting is van een ander plan, onderscheidenlijk project, of deel uitmaakt van een ander plan, voor zover voor dat andere plan of project een passende beoordeling is gemaakt en een nieuwe passende beoordeling redelijkerwijs geen nieuwe gegevens en inzichten kan opleveren over de significante gevolgen van dat plan of project.
3. Het bestuursorgaan stelt het plan uitsluitend vast, en gedeputeerde staten verlenen voor het project uitsluitend een vergunning, indien uit de passende beoordeling de zekerheid is verkregen dat het plan, onderscheidenlijk het project de natuurlijke kenmerken van het gebied niet zal aantasten.
4. In afwijking van het derde lid kan, ondanks het feit dat uit de passende beoordeling de vereiste zekerheid niet is verkregen, het plan worden vastgesteld, onderscheidenlijk de vergunning worden verleend, indien is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:
 - a. er zijn geen alternatieve oplossingen;
 - b. **het plan of het project is nodig om dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard,**
en
 - c. de nodige compenserende maatregelen worden getroffen om te waarborgen dat de algehele samenhang van Natura 2000 bewaard blijft.
5. Ingeval het plan of het project significante gevolgen kan hebben voor een prioritair type natuurlijke habitat of een prioritaire soort in een Natura 2000-gebied, geldt, in afwijking van het vierde lid, onderdeel b, de voorwaarde dat de realisatie van het plan of het project nodig is vanwege:

- a. argumenten die verband houden met de menselijke gezondheid, de openbare veiligheid of met voor het milieu wezenlijk gunstige effecten, of
 - b. andere dwingende redenen van openbaar belang, na advies van de Commissie van de Europese Gemeenschappen.
6. Een advies aan de Europese Commissie als bedoeld in het vijfde lid, onderdeel b, wordt door Onze Minister gevraagd. Het bestuursorgaan, onderscheidenlijk gedeputeerde staten doen daartoe een verzoek aan Onze Minister.
 7. Compenserende maatregelen als bedoeld in het vierde lid, onderdeel c, maken, onderscheidenlijk de verplichting om deze maatregelen te treffen maakt onderdeel uit van het plan, onderscheidenlijk de vergunning. Het bestuursorgaan dat het plan vaststelt, onderscheidenlijk de vergunning verleent, meldt de compenserende maatregelen aan Onze Minister, die de Europese Commissie van de maatregelen op de hoogte stelt.
 8. Ingeval een compenserende maatregel voorziet in de ontwikkeling of verbetering van leefgebieden voor vogels, natuurlijke habitats of habitats voor soorten buiten een Natura 2000-gebied, draagt Onze Minister ervoor zorg dat deze leefgebieden of habitats een Natura 2000-gebied, of een onderdeel van een Natura 2000-gebied worden.

Artikel 2.9

1. Het verbod, bedoeld in artikel 2.7, tweede lid, is niet van toepassing op projecten die zijn beschreven in en worden gerealiseerd overeenkomstig een beheerplan als bedoeld in artikel 2.3 of een programma als bedoeld in artikel 1.9, indien:
 - a. ten aanzien van het beheerplan of het programma, althans het onderdeel dat betrekking heeft op het project, is voldaan aan de artikelen 2.7 en 2.8, en
 - b. het bestuursorgaan dat het beheerplan of het programma heeft vastgesteld tevens bevoegd is voor de verlening van de vergunning, of, als dat niet het geval is, het beheerplan of het programma is vastgesteld in overeenstemming met het bestuursorgaan dat bevoegd is voor de verlening van de vergunning.
2. Het verbod, bedoeld in artikel 2.7, tweede lid, is niet van toepassing op projecten, behorende tot door provinciale staten bij verordening aan te wijzen catego-

rieën van projecten, indien ten aanzien van het project is voldaan aan bij of krachtens die verordening gestelde regels. Deze regels kunnen in elk geval betrekking hebben op:

- a. de wijze waarop een project wordt gerealiseerd;
 - b. de ligging van de locatie waar een project wordt gerealiseerd ten opzichte van een Natura 2000-gebied, een natuurlijke habitat of een habitat van een soort in dat gebied;
 - c. de te verrichten onderzoeken naar de gevolgen van de realisatie van een project voor de natuurlijke kenmerken van het gebied;
 - d. de voor of tijdens de realisatie van een project te treffen maatregelen om te voorkomen dat de natuurlijke kenmerken van het gebied worden aangetast, en
 - e. de melding van het voornemen een project te realiseren aan een bepaald bestuursorgaan, de termijn waarbinnen de melding wordt gedaan en de wijze waarop, en de daarbij te overleggen gegevens.
3. Onder 'significante gevolgen' als bedoeld in artikel 2.7, eerste en tweede lid, worden niet begrepen bij ministeriële regeling aangewezen categorieën van gevolgen van een plan of een project, indien is voldaan aan bij die regeling gestelde regels.
 4. Op grond van het tweede en het derde lid kunnen uitsluitend categorieën van projecten, onderscheidenlijk gevolgen van plannen of projecten worden aangewezen ten aanzien waarvan op voorhand op grond van objectieve gegevens kan worden uitgesloten dat zij afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen hebben voor een Natura 2000-gebied.
 5. Bij ministeriële regeling kunnen regels worden gesteld over de wijze waarop wordt vastgesteld of plannen of projecten significante gevolgen kunnen hebben. Deze regels kunnen onder meer betrekking hebben op rekenmodellen, onderzoeksmethoden of meetmethoden waarmee gevolgen kunnen worden bepaald.

§2.4. Afwijkende bevoegdheden

Artikel 2.10

1. Ingeval een Natura 2000-gebied geheel of gedeeltelijk wordt beheerd door één van Onze andere Ministers, worden voor dat gebied, onderscheidenlijk dat gedeelte:

- a. de in artikel 2.2 opgenomen verantwoordelijkheden, voor zover deze het treffen van feitelijke maatregelen of de uitoefening van in andere wetten aan Onze betrokken minister toegekende bevoegdheden in het gebied of gedeelte van het gebied met zich brengen, en de in artikel 2.3 en 2.6 bedoelde bevoegdheden gedragen, onderscheidenlijk uitgeoefend door:
 - 1°. Onze Minister van Infrastructuur en Milieu, ingeval het gebied, onderscheidenlijk het gedeelte, een oppervlaktewaterlichaam als bedoeld in de Waterwet is, dat op grond van die wet wordt beheerd door het Rijk;
 - 2°. Onze Minister van Defensie ingeval het gebied, onderscheidenlijk het gedeelte een militair terrein is, of
 - 3°. Onze Minister ingeval het gebied, onderscheidenlijk het gedeelte, wordt beheerd door één van Onze andere Ministers dan die, bedoeld onder 1° en 2°;
 - b. de in artikel 2.5 bedoelde bevoegdheden uitgeoefend door Onze Minister.
- 2. Onze Ministers nemen op grond van het eerste lid geen besluiten dan na overleg met gedeputeerde staten van de provincies waarin het Natura 2000-gebied is gelegen, tenzij onverwijlde spoed is geboden.
 - 3. Ingeval een Natura 2000-gebied is gelegen in meer dan één provincie, wordt het beheerplan, bedoeld in artikel 2.3, voor dat gebied vastgesteld door gedeputeerde staten van de provincie waarin het Natura 2000-gebied grotendeels is gelegen.
 - 4. Gedeputeerde staten nemen op grond van het derde lid geen besluiten dan in overeenstemming met gedeputeerde staten van de provincies waarin het Natura 2000-gebied mede is gelegen.
 - 5. Ingeval een Natura 2000-gebied is gelegen in meer dan één provincie, wordt het besluit, bedoeld in artikel 2.5, eerste lid, niet genomen en wordt de bevoegdheid, bedoeld in artikel 2.6, eerste en tweede lid, niet uitgeoefend dan in overeenstemming met gedeputeerde staten van de provincie waarin het Natura 2000-gebied mede is gelegen.

HOOFDSTUK 3. SOORTEN

§3.1. Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn

Artikel 3.1

1. Het is verboden opzettelijk vogels te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels opzettelijk te storen.
5. verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Artikel 3.2

1. Het is verboden vogels dood of levend, of gemakkelijk herkenbare delen daarvan, of uit deze vogels verkregen producten te verkopen, te vervoeren voor verkoop, onder zich te hebben voor verkoop of ten verkoop aan te bieden.
2. Het verbod, bedoeld in het eerste lid, is niet van toepassing ten aanzien van vogels van vogelsoorten, opgenomen in bijlage III, deel A, bij de Vogelrichtlijn, die overeenkomstig het bepaalde bij of krachtens deze wet zijn gedood of gevangen, onderscheidenlijk verkregen, en delen of producten van die vogels.
3. Het verbod, bedoeld in het eerste lid, is niet van toepassing ten aanzien van bij algemene maatregel van bestuur aangewezen vogels van vogelsoorten, opgenomen in bijlage III, deel B, bij de Vogelrichtlijn, die overeenkomstig het bepaalde bij en krachtens deze wet zijn gedood of gevangen, onderscheidenlijk verkregen, en delen of producten van die vogels.
4. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen regels worden gesteld over de verkoop, het vervoer voor verkoop, het onder zich hebben voor verkoop of het ten verkoop aanbieden van vogels van vogelsoorten, aangewezen op grond van het derde lid, en delen of producten van die vogels.
5. Een vogelsoort wordt op grond van het derde lid uitsluitend aangewezen, indien de handelingen, bedoeld in het eerste lid, uitgevoerd overeenkomstig regels als

bedoeld in het vierde lid, er niet toe leiden dat het populatieniveau, de geografische verspreiding of de omvang van de voortplanting van deze soort in gevaar wordt gebracht of kan worden gebracht.

6. Het verbod, bedoeld in het eerste lid, is van overeenkomstige toepassing op het anders dan voor verkoop onder zich hebben van vogels, delen of producten als bedoeld in dat lid.

Artikel 3.3

1. Gedeputeerde Staten kunnen ontheffing verlenen van een of meer verboden als bedoeld in artikel 3.1 ten aanzien van vogels van daarbij aangewezen soorten, dan wel hun nesten, rustplaatsen of eieren.
2. Provinciale staten kunnen bij verordening vrijstelling verlenen van een of meer verboden als bedoeld in artikel 3.1 ten aanzien van vogels van daarbij aangewezen soorten, dan wel hun nesten, rustplaatsen of eieren.
3. Onze Minister kan ontheffing of vrijstelling verlenen van een of meer verboden als bedoeld in artikel 3.2 ten aanzien van vogels, dood of levend, of gemakkelijk herkenbare delen daarvan, of uit deze vogels verkregen producten van daarbij aangewezen soorten.
4. Een ontheffing of een vrijstelling wordt uitsluitend verleend, indien aan elk van de volgende voorwaarden is voldaan:
 - a. er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
 - b. zij is nodig:
 - 1°. in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid;
 - 2°. in het belang van de veiligheid van het luchtverkeer;
 - 3°. ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, visserij en wateren;
 - 4°. ter bescherming van flora en fauna;
 - 5°. voor onderzoek en onderwijs, het uitzetten en herinvoeren van soorten, en voor de daarmee samenhangende teelt, of
 - 6°. om het vangen, het onder zich hebben of elke andere wijze van verstandig gebruik van bepaalde vogels in kleine hoeveelheden selectief en onder strikt gecontroleerde omstandigheden toe te staan;
 - c. de maatregelen leiden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

5. In een ontheffing, onderscheidenlijk vrijstelling worden in elk geval voorschriften opgenomen, onderscheidenlijk regels gesteld, over:
 - a. de middelen, installaties of methoden voor het vangen of doden;
 - b. de tijd en plaats waarvoor de vrijstelling of ontheffing geldt, en
 - c. de beperking van het risico voor het behoud van de vogelstand.
6. De verboden, bedoeld in artikel 3.1, zijn niet van toepassing op handelingen waarop het verbod, bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, aanhef en onderdeel k, onder 1°, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht van toepassing is.
7. De verboden, bedoeld in artikel 3.1, zijn niet van toepassing op handelingen ten aanzien waarvan bij of krachtens enige wettelijke bepaling een besluit is vereist, indien bij of krachtens die wet is bepaald dat het vierde en vijfde lid van overeenkomstige toepassing zijn op dat besluit.
8. De verboden, bedoeld in artikel 3.1, zijn niet van toepassing op handelingen ter uitvoering van een instandhoudingsmaatregel of een passende maatregel als bedoeld in artikel 2.2.

Artikel 3.4

1. Ingeval het vangen of doden van vogels bij of krachtens deze wet is toegestaan, is het verboden vogels:
 - a. te vangen of te doden met middelen, opgenomen in bijlage IV, onderdeel a, bij de Vogelrichtlijn, of met middelen, installaties of methoden voor massaal of niet-selectief vangen of doden van vogels of met middelen, installaties of methoden waardoor een soort plaatselijk kan verdwijnen, en
 - b. te achtervolgen met behulp van vervoermiddelen, opgenomen in bijlage IV, onderdeel b, bij de Vogelrichtlijn, overeenkomstig de daar beschreven wijze.
2. Gedeputeerde Staten kunnen ontheffing verlenen en provinciale staten kunnen bij verordening vrijstelling verlenen van een of meer verboden als bedoeld in het eerste lid. Artikel 3.3, vierde en vijfde lid, is van overeenkomstige toepassing.
3. Onze Minister kan ontheffing verlenen van het verbod, bedoeld in het eerste lid, onderdeel b, onder de in bijlage IV, onderdeel b, bij de Vogelrichtlijn opgenomen voorwaarden.

§3.2. Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn

Artikel 3.5

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, opgenomen in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, opgenomen in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Artikel 3.6

Het is verboden aan de natuur onttrokken dieren of planten van soorten, opgenomen in bijlage IV bij de Habitatrichtlijn, onder zich te hebben, te vervoeren, te verhandelen, te ruilen of te koop of te ruil aan te bieden.

Artikel 3.7

1. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen regels worden gesteld over het aan de natuur onttrekken en de exploitatie van daarbij aangewezen dieren of planten van soorten, opgenomen in bijlage V bij de Habitatrichtlijn, indien dat nodig is voor het behoud of het bereiken van een gunstige staat van instandhouding van die soorten.
2. De regels, bedoeld in het eerste lid, kunnen in elk geval betrekking hebben op:
 - a. de toegang tot bepaalde terreinen, waaronder een verbod op toegang;
 - b. een verbod om in een bepaalde periode of in een bepaald gebied dieren te onttrekken aan de natuur, of deze te exploiteren;
 - c. de wijze van onttrekking aan de natuur;

- d. een verbod om zonder vergunning dieren of planten aan de natuur te onttrekken;
 - e. het kopen, het verkopen, het te koop aanbieden, het in onder zich hebben en het vervoeren voor verkoop van dieren of planten;
 - f. het in gevangenschap fokken van dieren;
 - g. de kunstmatige vermeerdering van plantensoorten.
3. Bij de algemene maatregel van bestuur, bedoeld in het eerste lid, kan, na overleg met provinciale staten van de provincies, worden bepaald dat provinciale staten regels als bedoeld in dat lid vaststellen, en dat gedeputeerde staten met de uitvoering van bij die maatregel gestelde regels zijn belast.

Artikel 3.8

- 1. Gedeputeerde staten kunnen ontheffing verlenen van een of meer verboden als bedoeld in artikel 3.5 ten aanzien van dieren of planten van daarbij aangewezen soorten, dan wel de voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van die dieren.
- 2. Provinciale staten kunnen bij verordening vrijstelling verlenen van een of meer verboden als bedoeld in artikel 3.5 ten aanzien van dieren of planten van daarbij aangewezen soorten, dan wel de voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van die dieren.
- 3. Onze Minister kan ontheffing of vrijstelling verlenen van een of meer verboden als bedoeld in artikel 3.6, of van regels, gesteld krachtens artikel 3.7, ten aanzien van dieren of planten van daarbij aangewezen soorten, dan wel de voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van die dieren.
- 4. Bij de algemene maatregel van bestuur, bedoeld in artikel 3.7, kan worden bepaald dat voor de daarbij aangewezen regels gedeputeerde staten bevoegd zijn tot het verlenen van ontheffing daarvan, en provinciale staten tot verlening bij verordening van vrijstelling daarvan.
- 5. Een ontheffing of een vrijstelling wordt uitsluitend verleend indien aan elk van de volgende voorwaarden is voldaan:
 - a. er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
 - b. zij is nodig:
 - 1°. in het belang van de bescherming van de wilde flora en fauna en van de instandhouding van de natuurlijke habitats;

- 2°. ter voorkoming van ernstige schade aan de gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden en wateren en andere vormen van eigendom;
 - 3°. in het belang van de volksgezondheid en de openbare veiligheid of om andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
 - 4°. voor onderzoek en onderwijs, repopulatie en herintroductie van deze soorten, alsmede voor de daartoe benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten, of
 - 5°. om het onder strikt gecontroleerde omstandigheden mogelijk te maken op selectieve wijze en binnen bepaalde grenzen een beperkt, bij de vrijstelling of ontheffing vast te stellen aantal van bepaalde dieren van de aangewezen soort te vangen of onder zich te hebben, onderscheidenlijk een beperkt bij de vrijstelling of ontheffing vast te stellen aantal van bepaalde planten van de aangewezen soort te plukken of onder zich te hebben;
- c. er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in zijn natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.
6. De verboden, bedoeld in artikel 3.5, zijn niet van toepassing op handelingen waarop het verbod, bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, aanhef en onderdeel k, onder 2°, van de **Wet algemene bepalingen omgevingsrecht** van toepassing is.
 7. De verboden, bedoeld in artikel 3.5, zijn niet van toepassing op handelingen ten aanzien waarvan bij of krachtens enige wettelijke bepaling een besluit is vereist, indien bij of krachtens die wet is bepaald dat het derde lid van overeenkomstige toepassing is op het vaststellen van dat besluit.
 8. De verboden, bedoeld in artikel 3.5, zijn niet van toepassing op handelingen ter uitvoering van een instandhoudingsmaatregel of een passende maatregel als bedoeld in artikel 2.2.

Artikel 3.9

1. Indien het vangen of doden van dieren van soorten, opgenomen in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn en het aan de natuur onttrekken van dieren

van soorten, opgenomen in bijlage V, onderdeel a, bij de Habitatrictlijn bij of krachtens deze wet is toegestaan, is het verboden deze dieren te vangen of te doden door gebruikmaking van niet selectieve middelen die de plaatselijke verdwijning of ernstige verstoring van de rust van de populaties van deze soorten tot gevolg kunnen hebben, waartoe in elk geval behoren:

- a. de middelen, opgenomen in **bijlage VI, onderdeel a, bij de Habitatrictlijn;**
 - b. de vervoermiddelen, opgenomen in bijlage VI, onderdeel b, bij de **Habitatrictlijn.**
2. Gedeputeerde Staten kunnen ontheffing verlenen en provinciale staten kunnen bij verordening vrijstelling verlenen van een of meer verboden als bedoeld in het eerste lid. Artikel 3.8, vijfde en zesde lid, is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 3.10

1. Op in het wild levende dieren van soorten, opgenomen in bijlage II bij het Verdrag van Bern en bijlage I bij het Verdrag van Bonn zijn de artikelen 3.5, eerste, tweede, derde en vierde lid, 3.6, 3.8 en 3.9 van overeenkomstige toepassing.
2. Op in het wild levende planten van soorten, opgenomen in bijlage I bij het Verdrag van Bern zijn de artikelen 3.5, vijfde lid, 3.6 en 3.8 van overeenkomstige toepassing.
3. Op in het wild levende dieren van soorten, opgenomen in bijlage III bij het Verdrag van Bern zijn de artikelen 3.7 en 3.8 van overeenkomstige toepassing.

§3.3. Beschermingsregime andere soorten

Artikel 3.11

1. Het is verboden in het wild levende zoogdieren, amfibieën of reptielen opzettelijk te doden.
2. Het eerste lid is niet van toepassing ten aanzien van:
 - a. de zwarte rat, de bruine rat en de huismuis;
 - b. verwilderde dieren;
 - c. exoten;

- d. dieren en planten van soorten, opgenomen in **bijlage IV bij de Habitatrichtlijn, bijlage I en II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn.**
3. Artikel 3.8 is van overeenkomstige toepassing, met uitzondering van het vijfde lid, onderdelen a en c, en met dien verstande dat, in aanvulling op het vijfde lid, onderdeel b, de noodzaak voor de ontheffing of vrijstelling ook verband kan houden met:
- a. het uitvoeren van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting en ontwikkeling en het daarop volgende gebruik van de bouwwerken;
 - b. **voorkoming van overlast door dieren;**
 - c. **de uitvoering van werkzaamheden in het kader van bestendig beheer en onderhoud in landbouw en bosbouw;**
 - d. de uitvoering van werkzaamheden in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen en bermen en in het kader van natuurbeheer;
 - e. **het bestendig uitvoeren van activiteiten die samenhangen met de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied en daarin ingepast zijn of inpasbaar zijn, of**
 - f. **het algemeen belang.**

§3.4. Schadebestrijding en faunabeheer

Artikel 3.12

1. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen vogels en dieren van soorten als bedoeld in de artikelen 3.5, eerste lid, 3.10, eerste lid, en 3.11, eerste lid, worden aangewezen, die:
 - a. niet in hun voortbestaan worden bedreigd of dat gevaar lopen, en
 - b. in delen van het land schade aanrichten.
2. Provinciale staten kunnen bij verordening toestaan dat de grondgebruiker, in afwijking van de artikelen 3.1, eerste lid, 3.5, eerste lid, 3.10, eerste lid, en 3.11, eerste lid, handelingen als bedoeld in die bepalingen verricht op door hem gebruikte gronden, dan wel in of aan door hem gebruikte opstallen, indien deze handelingen nodig zijn ter voorkoming van in het lopende of daarop vol-

gende jaar dreigende schade binnen de grenzen van het werkgebied van de wildbeheereenheid waarin die gronden of opstallen zijn gelegen.

3. De schade, bedoeld in het tweede lid, betreft voor:
 - a. vogels uitsluitend schade als bedoeld in artikel 3.3, vierde lid, onderdeel b, onder 3° en 4°;
 - b. dieren van soorten als bedoeld in 3.5, eerste lid, uitsluitend schade als bedoeld in de artikel 3.8, vijfde lid, onderdeel b, onder 1° en 2°, en
 - c. dieren van soorten als bedoeld in 3.11, eerste lid, niet zijnde soorten als bedoeld onderdeel b, alle bij verordening aangewezen vormen van schade.
4. De grondgebruiker kan bij schriftelijke toestemming het hem ingevolge het tweede lid toekomende recht door anderen doen uitoefenen. Indien die toestemming wordt verleend aan een houder van een jachttak of degene die een examen heeft afgelegd als bedoeld in artikel 3.25, eerste lid, is deze gerechtigd, behalve de middelen, bedoeld in artikel 3.12 derde lid, tevens de middelen te gebruiken waarvan hem het gebruik is toegestaan bij of krachtens het bepaalde in paragraaf 3.6.
5. Elk beding dat de grondgebruiker de uitoefening belet van de rechten die hem krachtens het tweede lid toekomen is nietig.

Artikel 3.13

1. Jachthouders kunnen zich organiseren in wildbeheereenheden om te bevorderen dat jacht, beheer en schadebestrijding, al dan niet ter uitvoering van het door de faunabeheereenheid opgestelde faunabeheerplan, wordt uitgevoerd in samenwerking met en ten dienste van grondgebruikers of terreinbeheerders.
2. De begrenzing van het werkgebied van een wildbeheereenheid wordt door de desbetreffende wildbeheereenheid vastgesteld en aangegeven op een kaart. Het werkgebied van een wildbeheereenheid is beperkt tot de jachtvelden van de betrokken jachthouders en strekt zich niet uit tot een gebied waarover zich de zorg van een andere wildbeheereenheid uitstrekt.
3. Door tussenkomst van gedeputeerde staten van de provincie of provincies waarin het gebied is gelegen wordt de begrenzing van het werkgebied van een wildbeheereenheid bekendgemaakt in het provinciaal blad.

Artikel 3.14

1. Samenwerkingsverbanden van jachthouders kunnen zich organiseren in fauna-beheereenheden ten behoeve van:
 - a. het beheer van diersoorten, of
 - b. de bestrijding van schade aangericht door dieren.
2. Provinciale staten stellen bij verordening regels aan samenwerkingsverbanden als bedoeld in het eerste lid. Deze regels hebben in elk geval betrekking op:
 - a. de rechtsvorm van de samenwerkingsverbanden;
 - b. de omvang en begrenzing van het gebied waarover zich de zorg van het samenwerkingsverband kan uitstrekken, en
 - c. het gedeelte van het gebied, bedoeld onder b, ten aanzien waarvan de bij het samenwerkingsverband aangesloten jachthouders minimaal gerechtigd zijn tot de jacht.
3. Provinciale staten stellen bij verordening regels aan faunabeheerplannen. Deze regels hebben in elk geval betrekking op:
 - a. de omvang en begrenzing van het gebied waarop het faunabeheerplan betrekking heeft;
 - b. het duurzaam beheer van diersoorten in dat gebied;
 - c. de aard, omvang en noodzaak van de te verrichten handelingen ten aanzien van die diersoorten en
 - d. de wijzen waarop en de perioden waarin, onderscheiden naar die diersoorten, die handelingen worden verricht.

Artikel 3.15

1. Gedeputeerde staten verlenen de ontheffingen, bedoeld in de artikelen 3.3, eerste lid, 3.4, tweede lid, 3.8, eerste lid, 3.9, tweede lid, 3.10 eerste of derde lid, en 3.11, derde lid, aan faunabeheereenheden op basis van een faunabeheerplan dat betrekking heeft op:
 - a. het beheer van diersoorten, of
 - b. de bestrijding van schade aangericht door dieren.
2. In afwijking van het eerste lid kunnen de ontheffingen ook aan anderen dan een faunabeheereenheid worden verleend, indien:

- a. de noodzaak ontbreekt voor een faunabeheerplan, gelet op de aard van desbetreffende diersoort dan wel de aard of omvang van te verrichten handelingen;
- b. de noodzaak ontbreekt dat de te verrichten handelingen worden verricht door tussenkomst van een faunabeheereenheid, of
- c. het gebied waar de handelingen worden verricht niet is gelegen in een gebied waarover zich de zorg van een faunabeheereenheid uitstrekt.

Artikel 3.16

1. **Onverminderd het bepaalde bij en krachtens de paragrafen 3.1, 3.2 en 3.3, kunnen gedeputeerde staten aan personen of groepen van personen opdracht geven tot het terugbrengen van de stand van daarbij bepaalde diersoorten.**
2. Gedeputeerde staten kunnen ten aanzien van één of meer van de door hen krachtens het eerste lid aangewezen personen of groepen van personen bepalen dat zij toegang hebben tot gronden, zo nodig met behulp van de sterke arm.
3. Gedeputeerde staten kunnen bepalen wat met de ingevolge het eerste lid bevestigde dieren gebeurt.
4. Het eerste tot en met derde lid zijn van overeenkomstige toepassing op het terugbrengen van de stand van exoten en van verwilderde dieren.

Artikel 3.17

1. Onze Minister wijst invasieve exoten aan waarvan het, in het belang van de bescherming van de wilde flora en fauna en van de instandhouding van natuurlijke habitats, noodzakelijk is dat de stand tot nul wordt gebracht.
2. Gedeputeerde staten dragen er zorg voor dat in hun provincie de stand van de aangewezen soorten, bedoeld in het eerste lid, tot nul wordt teruggebracht.
3. Gedeputeerde staten kunnen ten aanzien van één of meer van de door hen aangewezen personen bepalen dat zij toegang hebben tot aangewezen gronden, zo nodig met behulp van de sterke arm.
4. De aanwijzing, bedoeld in het eerste lid, vindt plaats na overleg met de gedeputeerde staten, bedoeld in het tweede lid.

§3.5. Jacht

Artikel 3.18

1. In afwijking van de artikelen 3.1, eerste en vierde lid, 3.5, eerste en tweede lid, en 3.11, eerste lid, is het de jachthouder, en degenen in gezelschap van de jachthouder, toegestaan in zijn jachtveld bejaagbare soorten te vangen, te doden, en te verontrusten en met het oog daarop op te sporen ter uitoefening van de jacht, indien is voldaan aan het bij en krachtens deze paragraaf bepaalde.
2. Bejaagbare soorten als bedoeld in het eerste lid zijn:
 - a. fazant (*Phasianus colchicus*);
 - b. wilde eend (*Anas platyrhynchos*);
 - c. houtduif (*Columba palumbus*);
 - d. grauwe gans (*Anser anser*);
 - e. smient (*Anas penelope*);
 - f. kolgans (*Anser albifrons*);
 - g. haas (*Lepus europaeus*);
 - h. konijn (*Oryctolagus cuniculus*);
 - i. wild zwijn (*Sus scrofa*);
 - j. ree (*Capreolus capreolus*);
 - k. damhert (*Dama dama*) en
 - l. edelhert (*Cervus elaphus*).
3. De jachthouder doet datgene wat een goed jachthouder betaamt om een redelijke stand van de in zijn jachtveld aanwezige bejaagbare soorten te handhaven dan wel, bij het ontbreken daarvan, te bereiken, en om schade door in zijn jachtveld aanwezige bejaagbare soorten te voorkomen.
4. Het derde lid is niet van toepassing in gebieden die zijn aangewezen krachtens artikel 2.1.
5. Het eerste lid is van overeenkomstige toepassing op de jachtopzichter of anderen buiten het gezelschap van de jachthouder, indien de jachthouder daarvoor een schriftelijke en gedagtekende toestemming heeft gegeven, en is voldaan aan bij of krachtens algemene maatregel van bestuur gestelde regels.

Artikel 3.19

1. Het is uitsluitend toegestaan bij de uitoefening van de jacht gebruik te maken van:
 - a. geweren;
 - b. honden, niet zijnde lange honden;
 - c. gefokte jachtvogels van bij algemene maatregel van bestuur aan te wijzen soorten;
 - d. eendenkooien die voldoen aan bij algemene maatregel van bestuur te stellen regels;
 - e. lokeenden of lokduiven, die niet blind of verminkt zijn;
 - f. fretten, of
 - g. buidels.
2. Het is verboden zich ter uitoefening van de jacht in het veld te bevinden met andere middelen dan die, bedoeld in het eerste lid.
3. Degene die zich in het veld bevindt met een of meer voor de jacht geoorloofde middelen, bedoeld in het eerste lid, of met andere middelen waarmee kan worden gejaagd, wordt geacht zich daarmee ter uitoefening van de jacht in het veld te bevinden, tenzij het tegendeel blijkt.
4. Het is verboden de jacht uit te oefenen met het geweer binnen de grenzen van de bebouwde kom, bedoeld in artikel 20a van de Wegenverkeerswet 1994, en in de onmiddellijk aan de bebouwde kom grenzende terreinen.
5. Bij algemene maatregel van bestuur worden regels gesteld over de uitoefening van de jacht ter uitvoering van het bepaalde bij of krachtens de Benelux-overeenkomst.
6. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen regels worden gesteld over de uitoefening van de jacht. Deze regels kunnen onder meer betrekking hebben op:
 - a. een verbod op het jagen op zondagen en feestdagen;
 - b. een verbod om te jagen op bepaalde plaatsen;
 - c. een verbod om te jagen vanuit voertuigen, vaartuigen of luchtvaartuigen;
 - d. een verbod om te jagen als dieren of vogels van bejaagbare soorten **kwetsbaar zijn vanwege weersomstandigheden** of vanwege hun ontwikkelingsfase.

Artikel 3.20

1. De jacht vindt uitsluitend plaats indien de jacht op een bejaagbare soort is geopend.
2. Bij ministeriële regeling wordt bepaald in hoeverre de jacht op een bejaagbare soort is geopend. De opening van de jacht kan naar plaats of tijd worden beperkt.
3. De jacht op bejaagbare soorten, opgenomen in bijlage II bij de Vogelrichtlijn, wordt niet geopend gedurende de verschillende fasen van de broedperiode en de periode dat de jonge vogels het nest nog niet hebben verlaten, en, voor zover het trekvogels betreft, tevens gedurende de trek van deze vogels naar hun nestplaatsen.
4. Gedeputeerde staten kunnen de jacht voor de hele provincie of een deel daarvan, voor een bepaalde tijd sluiten, zolang bijzondere weersomstandigheden dat vergen.
5. De jacht wordt niet geopend op soorten waarvan de staat van instandhouding in het geding is.

Artikel 3.21

1. De jacht op de ree en het damhert met gebruikmaking van het geweer vindt uitsluitend op plaats op grond van een door Onze Minister goedgekeurd afschotplan.
2. Het afschotplan wordt opgesteld door de wildbeheereenheid.
3. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden de eisen vastgesteld waaraan het afschotplan voldoet. Deze regels kunnen onder meer betrekking hebben op vorm en de geldingsduur van deze plannen.
4. Bij de algemene maatregel van bestuur kan het eerste tot en met derde lid van overeenkomstige toepassing worden verklaard op andere bejaagbare soorten.

§3.6. Middelen voor het vangen en doden van vogels en zoogdieren

Artikel 3.22

1. Het is verboden zich buiten gebouwen te bevinden met bij algemene maatregel van bestuur aangewezen middelen die geschikt zijn voor het doden of vangen van dieren, of met materialen ter onmiddellijke vervaardiging van die middelen, indien redelijkerwijs moet worden aangenomen dat die middelen of materialen voor het doden of vangen van dieren zullen worden gebruikt.
2. Bij een aanwijzing krachtens het eerste lid wordt mede rekening gehouden met het belang te voorkomen dat een onnodig grote inbreuk op het welzijn van het te doden of te vangen dier wordt gemaakt.
3. Bij algemene maatregel van bestuur worden regels gesteld over het gebruik van middelen, indien die noodzakelijk zijn ter uitvoering van het bepaalde bij of krachtens de Benelux-overeenkomst.
4. Een ieder verhindert dat een dier dat hem toebehoort of onder zijn toezicht staat, in het veld dieren opspoort, doodt, verwondt, vangt of bemachtigt, tenzij het gebruik van het dier hem bij of krachtens deze wet is toegestaan.

Artikel 3.23

1. Bij het verlenen van een ontheffing of vrijstelling als bedoeld in de artikelen 3.3, eerste of derde lid, 3.4, tweede lid, 3.8, eerste of derde lid, 3.9, tweede lid, 3.10, eerste of derde lid, en 3.11, derde lid, wordt bepaald welke middelen voor het vangen en doden van de aldaar bedoelde dieren mogen worden gebruikt.
2. Provinciale staten bepalen bij verordening welke middelen mogen worden gebruikt ter uitvoering van het bepaalde krachtens artikel 3.12, tweede lid.

Artikel 3.24

1. Het is uitsluitend toegestaan een geweer te gebruiken ter uitoefening van het bepaalde bij of krachtens deze wet:
 - a. op grond van een geldige jachtake;
 - b. op een jachtveld dat voldoet aan bij of krachtens algemene maatregel van bestuur te stellen eisen, en

- c. indien de burgerrechtelijke aansprakelijkheid voor schade waartoe het gebruik van het geweer ter uitoefening van het bepaalde bij of krachtens deze wet aanleiding kan geven, door een verzekering is gedekt, overeenkomstig bij algemene maatregel van bestuur te stellen regels.
2. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kan het gebruik van het geweer, bedoeld in het eerste lid, worden uitgesloten of beperkt en kunnen regels worden gesteld over:
 - a. de eisen aan het geweer;
 - b. het gebruik van munitie, waarbij ook rekening wordt gehouden met belangen van veiligheid, volksgezondheid, welzijn en milieu;
 - c. het gebruik van middelen op, aan of bij het geweer;
 - d. de soorten waarop het gebruik van het geweer betrekking heeft, en
 - e. de vaardigheden waarover bij het gebruik van het geweer beschikt moet worden.

Artikel 3.25

Het is de houder van de jachtakte toegestaan op zijn jachtveld gebruik te maken van het geweer voor:

- a. de jacht;
- b. de uitvoering van handelingen waarvoor een ontheffing of vrijstelling als bedoeld in de artikelen 3.3, 3.8, 3.10, eerste en derde lid, en 3.11, derde lid, is verleend;
- c. de uitvoering van artikel 3.17, tweede lid;
- d. de bestrijding van bij ministeriële regeling aangewezen verwilderde dieren en exoten;
- e. het schieten van kleiduiven, en
- f. jachthondenproeven.

Artikel 3.26

1. De jachtakte wordt verleend door de korpschef van het regionale politiekorps in de regio waarin de woonplaats van de aanvrager is gelegen, of, indien deze niet woonachtig is in Nederland, bij de korpschef van het politiekorps in de regio Haaglanden.

2. De jachtakte wordt uitsluitend verleend indien:
 - a. de aanvrager een door Onze Minister erkend jachtexamen met gunstig gevolg heeft afgelegd;
 - b. de aanvrager de leeftijd van achttien jaar heeft bereikt;
 - c. de aanvrager jachthouder is of toestemming heeft van de jachthouder tot uitoefening van de jacht in diens jachtveld;
 - d. de aanvrager een geldig bewijs van de verzekering, bedoeld in artikel 3.24, eerste lid, onderdeel c, heeft overgelegd.
3. De jachtakte wordt geweigerd indien:
 - a. er grond is om aan te nemen dat de aanvrager van de bevoegdheid om wapens en munitie voorhanden te hebben misbruik zal maken, of bij gebruikmaking van deze bevoegdheid een gevaar voor zichzelf, de openbare orde of de veiligheid kan gaan vormen;
 - b. er grond is om aan te nemen dat de aanvrager van de bevoegdheid om te jagen misbruik zal maken, of bij gebruikmaking van deze bevoegdheid ~~een gevaar voor zichzelf~~ een gevaar voor zichzelf, de openbare orde of de veiligheid kan gaan vormen;
 - c. er grond is om aan te nemen dat de aanvrager van de bevoegdheden in het kader van beheer en schadebestrijding als bedoeld in de paragrafen 3.1, 3.2 en 3.3, misbruik zal maken, of bij gebruikmaking van deze bevoegdheden ~~een gevaar voor zichzelf~~ een gevaar voor zichzelf, de openbare orde of de veiligheid kan gaan vormen;
 - d. er grond is om aan te nemen dat de aanvrager nalatig zal zijn te doen wat een goed jager betaamt bij de uitoefening van de jacht;
 - e. aan de aanvrager de bevoegdheid om te jagen is ontzegd bij een rechterlijke uitspraak, die voor tenuitvoerlegging vatbaar is geworden, en de tijd waarvoor die bevoegdheid is ontzegd, nog niet is verstreken of
 - f. de aanvrager in de twee jaren, voorafgaande aan het verzoek tot het verkrijgen van een jachtakte wegens één der bij of krachtens deze wet strafbaar gestelde feiten, dan wel wegens een feit strafbaar gesteld bij de Wet op de dierenbescherming of bij of krachtens de Wet dieren voor zover het gedragingen als bedoeld in de artikelen 2.1, 2.2, 2.3, 2.5, 2.6, 2.7, 2.8, 2.9, 2.10, 2.13, 2.14 of 2.15 van die wet betreft, of indien hij vervolging deswege heeft voorkomen overeenkomstig de bepalingen van artikel 74 van het Wetboek van Strafrecht of hem wegens overtreding van het krach-

tens de voornoemde artikelen van de Wet dieren bepaalde een bestuurlijke boete als bedoeld in artikel 8.7 van de Wet dieren is opgelegd.

4. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden eisen vastgesteld, waaraan het jachtexamen, bedoeld in het tweede lid, onderdeel a, moet voldoen om te worden erkend.
5. In afwijking van het tweede lid is het afleggen van een jachtexamen niet vereist voor degene die met gunstig gevolg een door de bevoegde autoriteit van een andere staat erkend jachtexamen heeft afgelegd, ingeval dat examen door Onze Minister als gelijkwaardig aan het in het tweede lid, onderdeel a, bedoelde jachtexamen is erkend.
6. In afwijking van het bepaalde in het tweede lid, onderdeel c, kan degene die geen woonplaats in Nederland heeft een jachtakte verkrijgen die geldig is gedurende zes opeenvolgende in de vergunning vermelde dagen.
7. Een jachtakte als bedoeld in het zesde lid:
 - a. wordt uitsluitend verleend indien de aanvrager genoegzaam aantoont dat hij gerechtigd is te jagen in het land waarin hij zijn woon- of verblijfplaats heeft, en
 - b. is uitsluitend van toepassing indien de houder zich bevindt in gezelschap van een in Nederland woonachtige houder van een geldige jachtakte.
8. Het is degene die niet voorzien is van een jachtakte, verboden in het veld een geweer of een gedeelte van een geweer te dragen, tenzij hij uit andere hoofde tot het gebruik van een geweer ter plaatse gerechtigd is.
9. Het is de houder van een jachtakte verboden een geweer te dragen op gronden waarop hij niet tot het gebruik van een geweer gerechtigd is.
10. Bij of krachtens algemene maatregelen van bestuur kunnen regels worden gesteld over de jachtakte. Deze regels kunnen betrekking hebben op de duur, geldigheid en intrekking van de jachtakte.

Artikel 3.27

1. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden regels gesteld over de verzekering, bedoeld in artikel 3.24, eerste lid, onderdeel c.
2. De regels, bedoeld in het eerste lid, kunnen in elk geval betrekking hebben op:
 - a. de periode gedurende welke de verzekering de aansprakelijkheid voor voorvallen dekt, en

- b. het vaststellen van een bedrag waarboven de verzekeringsplicht zich niet uitstrekt.
3. De benadeelde heeft jegens de verzekeraar, door wie de aansprakelijkheid volgens deze wet is gedekt, een eigen recht op schadevergoeding tot het beloop van het in het tweede lid, onderdeel b, bedoelde bedrag. Het teniet gaan van zijn schuld aan de verzekerde bevrijdt de verzekeraar niet jegens de benadeelde, tenzij deze schadeloos is gesteld.
4. Geen uit de wettelijke bepalingen omtrent de verzekeringsovereenkomst of uit deze overeenkomst zelf voortvloeiende nietigheid, verweer of verval kan door een verzekeraar aan een benadeelde worden tegengeworpen.
5. De verzekeraar die ingevolge deze wet de schade van een benadeelde geheel of ten dele vergoedt, hoewel de aansprakelijkheid voor die schade niet door een met hem gesloten overeenkomst was gedekt, heeft voor het bedrag der schadevergoeding verhaal op de aansprakelijke persoon.
6. Indien de overeenkomst een beding inhoudt dat de verzekerde persoonlijk voor een deel in de vergoeding van de schade zal bijdragen, blijft de verzekeraar niettemin jegens de benadeelde gehouden tot betaling van de schadeloosstelling die krachtens de overeenkomst ten laste van de verzekerde blijft.

Artikel 3.28

1. Het is uitsluitend toegestaan jachtvogels en eendenkooien te gebruiken ter uitoefening van het bepaalde bij of krachtens deze wet, indien de gebruiker daartoe een door Onze Minister erkend jachtexamen met gunstig gevolg heeft afgelegd. Artikel 3.26, vierde lid, is van overeenkomstige toepassing op dit examen.
2. Het is uitsluitend toegestaan jachtvogels te gebruiken ter uitoefening van het bepaalde bij of krachtens deze wet indien die behoren tot een bij algemene maatregel van bestuur aangewezen vogelsoort.
3. Het is ieder ander dan de kooiker van een eendenkooi, waarvoor een recht van afpaling geldt, of degene die handelt met toestemming van die kooiker, verboden binnen de afpalingkring van die kooi handelingen te verrichten waardoor eenden binnen de afpalingkring kunnen worden verontrust.
4. Het verbod, bedoeld in het derde lid, is, indien redelijkerwijs niet kan worden gevegd dat de handelingen niet of op andere wijze dan wel op een ander tijdstip kunnen worden verricht, niet van toepassing op handelingen verricht:

- a. ter uitvoering van openbare werken;
 - b. bij het gebruik en onderhoud van hetgeen door die werken is tot stand gebracht, of
 - c. ter uitoefening van beroep of bedrijf.
5. **Degene die opdracht heeft gegeven tot uitvoering van de in het vierde lid bedoelde openbare werken, is verplicht de schade, welke uit de daartoe noodzakelijke handelingen voor het gebruik van de eendenkooi voortvloeit, aan de benadeelde te vergoeden.**
 6. Het verbod, bedoeld in het derde lid, is niet van toepassing voor zover een recht op afpaling op 1 april 1977 niet bestond.
 7. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden regels gesteld over de wijze van afpaling van de eendenkooi.

§3.7. Overige bepalingen ten aanzien van in het wilde levende dieren en planten

Artikel 3.29

 ieder die een in het wild levend dier doodt of vangt voorkomt dat het dier onnodig lijdt.

Artikel 3.30

1. Het is verboden door middel van bijvoeren de stand van dieren van bejaagbare soorten te bevorderen.
2. Gedeputeerde staten kunnen ontheffing verlenen van het verbod, bedoeld in het eerste lid, indien sprake is van:
 - a. bijzondere weersomstandigheden, of
 - b. een tijdelijk natuurlijk voedseltekort en het welzijn van de dieren in het geding is.

Artikel 3.31

1. Het is verboden bij de uitoefening van een vrijstelling of ontheffing als bedoeld in artikel 3.11, derde lid, in samenhang met artikel 3.12, tweede lid, en bij de

jacht edelherten, damherten, reeën of wilde zwijnen te vangen of te doden door middel van drijven.

2. Provinciale staten kunnen bij verordening bepalen dat in afwijking van het eerste lid, het doden van wilde zwijnen is toegestaan door middel van een methode, waarbij één persoon wilde zwijnen opzettelijk verontrust met het oogmerk bedoelde dieren binnen het schootsveld van één geweerdager te drijven opdat deze de dieren kan doden en voor zover hierbij geen hond wordt ingezet.

Artikel 3.32

1. Het is verboden dieren of eieren van dieren in de vrije natuur uit te zetten.
2. Het verbod, bedoeld in het eerste lid, geldt niet voor het uitzetten van vissen van soorten die op grond van **artikel 1, tweede lid, van de Visserijwet 1963 zijn aangewezen als 'vis', alsmede van hun eieren.**
3. Gedeputeerde staten kunnen ontheffing verlenen van het verbod, bedoeld in het eerste lid.
4. In afwijking van het derde lid verleent Onze Minister in plaats van gedeputeerde staten ontheffing voor het uitzetten van dieren van exotische soorten.
5. Het is verboden exoten, behorende tot bij algemene maatregel van bestuur aangewezen plantensoorten in de vrije natuur te planten of uit te zaaien.

Artikel 3.33

1. Het is het verboden zonder vergunning van Onze Minister vanuit een Nederlands schip walvissen te vangen of te doden, dan wel aan boord van een Nederlands schip walvissen te verwerken.
2. Aan een vergunning als bedoeld in het eerste lid worden voorschriften verbonden ter **bescherming van de walvisstand**, dan wel ter bevordering van het wetenschappelijk onderzoek met betrekking tot walvissen.
3. Bij de voorschriften, bedoeld in het tweede lid, wordt verboden:
 - a. walvissen van bepaalde soorten, walvissen die een bepaalde lengte niet hebben bereikt en vrouwelijke walvissen die vergezeld worden door jonge walvissen, te vangen of te doden;
 - b. walvissen in bepaalde zeegebieden te vangen, te doden of te verwerken;
 - c. gedode walvissen niet, niet tijdig of niet volledig te verwerken.

4. De voorschriften, bedoeld in het derde lid, kunnen voorts onder meer regels inhouden omtrent het vangen, doden of verwerken van walvissen in bepaalde tijdvakken, omtrent het tijdstip waarop de walvisvangst ieder seizoen moet worden gestaakt, omtrent de wijze van beloning van de harpoeniers en de bemanningen van de vaartuigen waarmee de walvisvangst wordt uitgeoefend, dan wel omtrent de door de vergunningplichtige met betrekking tot de walvisvangst te verstrekken gegevens.

§3.8. Handel in en bezit van planten en dieren

Artikel 3.34

EU-verordeningen en EU-richtlijnen als bedoeld in deze paragraaf zijn:

- a. verordening (EG) nr. 338/97 van de Raad van 9 december 1996 inzake de bescherming van in het wild levende dier- en plantesoorten door controle op het desbetreffende handelsverkeer (PbEG L 61);
- b. verordening (EG) nr. 1007/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 16 september 2009 betreffende de handel in zeehondenproducten (PbEU L 286);
- c. verordeningen die berusten op de verordeningen, bedoeld in onderdeel a en b;
- d. bij algemene maatregel van bestuur aangewezen andere verordeningen en richtlijnen die geheel of gedeeltelijk berusten op de artikelen 114, 192, 207 of 352 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, of op een andere bindende EU-rechtshandeling die op een of meer van die artikelen berusten en die betrekking hebben op de handel in uit de natuur onttrokken dieren en planten of producten daarvan.

Artikel 3.35

1. Het is verboden in strijd te handelen met bij ministeriële regeling aangewezen voorschriften van EU-verordeningen als bedoeld in artikel 3.34.
2. Onze Minister stelt regels ter uitvoering van onderdelen die geen beoordelingsruimte laten van EU-verordeningen als bedoeld in artikel 3.34.
3. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen regels worden gesteld ter uitvoering van onderdelen die geen beoordelingsruimte laten van EU-richtlijnen als bedoeld in artikel 3.34, onderdeel d.

4. Onze Minister is belast met de uitvoering van EU-verordeningen en EU-richtlijnen als bedoeld in artikel 3.34, indien deze verplichten tot het aanwijzen van een bevoegde instantie belast met de uitvoering van de betreffende EU-verordening of EG-richtlijn, tenzij Onze Minister een andere bevoegde instantie heeft aangewezen.

Artikel 3.36

Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen ter uitvoering van de EU-verordeningen en EU-richtlijnen, bedoeld in artikel 3.34, en ter bescherming van vogels en de soorten, bedoeld in artikel 3.5, regels worden gesteld die voorzien in:

- a. een verbod op het onder zich hebben van exemplaren van dier- en plantensoorten of producten daarvan, waarvan de handel is gereguleerd;
- b. een verplichting tot het voeren van een administratie en verstrekken van gegevens;
- c. een verplichting tot het merken van dieren en planten of producten daarvan;
- d. een verbod om op andere dan aangewezen plaatsen planten en dieren alsmede producten van die planten of producten of eieren van die dieren het grondgebied van Nederland binnen te brengen of uit te voeren, en
- e. voorschriften met betrekking tot de opvang van levende dieren en planten.

Artikel 3.37

Het is verboden invasieve exoten, danwel zaden, eieren of vruchten van invasieve exoten, behorende tot bij algemene maatregel van bestuur aangewezen soorten, onder zich te hebben, binnen of buiten het grondgebied van Nederland te brengen, te koop te vragen, te kopen of te verwerven, ten verkoop voorradig of voorhanden te hebben, te verkopen of ten verkoop aan te bieden, te vervoeren, ten vervoer aan te bieden of af te leveren, te gebruiken voor commercieel gewin, te huren of te verhuren, te ruilen of in ruil aan te bieden.

HOOFDSTUK 4. HOUTOPSTANDEN

§4.1 Houtopstanden

Artikel 4.1

Deze paragraaf, met uitzondering van artikel 4.6, heeft geen betrekking op:

- a. houtopstanden binnen de grenzen van de bebouwde kom, bedoeld in artikel 20a van de Wegenverkeerswet 1994;
- b. houtopstanden op erven en in tuinen;
- c. fruitbomen en windschermen om boomgaarden;
- d. naaldbomen, kennelijk bedoeld om te dienen als kerstbomen, indien niet ouder dan twintig jaar;
- e. kweekgoed;
- f. wegbepantingen, beplantingen langs waterwegen en eenrijige beplantingen langs landbouwgronden, voorzover bestaande uit populieren en wilgen, en
- g. het periodiek vellen van vriend- en hakhout.

Artikel 4.2

1. Het is uitsluitend toegestaan een houtopstand geheel of gedeeltelijk te vellen of te doen vellen, met uitzondering van dunnen, na voorafgaande melding daartoe bij gedeputeerde staten.
2. De melding, bedoeld in het eerste lid, vindt ten minste één maand en ten hoogste één jaar voorafgaande aan de velling plaats.
3. Provinciale staten kunnen bij verordening regels stellen over de melding, bedoeld in het eerste lid. Deze regels kunnen in elk geval betrekking hebben op:
 - a. de gegevens die bij de melding worden verstrekt, en
 - b. de wijze waarop de melding wordt gedaan.
4. Gedeputeerde staten kunnen het vellen van houtopstanden telkens voor ten hoogste vijf jaar verbieden ter bescherming van bijzondere natuur- of landschapswaarden.

Artikel 4.3

1. De rechthebbende van de grond waarop de velling plaatsvindt, herbeplant op bosbouwkundig verantwoorde wijze de houtopstand binnen drie jaren na het vellen, op dezelfde grond als waarop de velling heeft plaatsgevonden.
2. Het eerste lid is van overeenkomstige toepassing op het tenietgaan van houtopstanden, anders dan door vellen.
3. Provinciale staten kunnen bij provinciale verordening regels stellen over de bosbouwkundig verantwoorde wijze van herbeplanting, bedoeld in het eerste lid.
4. Gedeputeerde staten kunnen ontheffing verlenen van het bepaalde in het derde lid ten behoeve van herbeplanting op een andere grond, indien de herbeplanting voldoet aan bij provinciale verordening gestelde regels.
5. De regels, bedoeld in het vierde lid, kunnen onder meer betrekking hebben op de kwaliteit, oppervlakte en locatie van de andere grond en de natuurwaarde van de gevelde houtopstand.
6. De rechthebbende vervangt herbeplanting als bedoeld in het eerste lid, die niet is aangeslagen, binnen drie jaren na de herbeplanting.
7. Degene die de eigendom van grond, ten aanzien waarvan een plicht tot herbeplanting geldt op grond van het eerste of tweede lid, overdraagt of een beperkt recht daarop vestigt of overdraagt, stelt de verkrijger van die plicht op de hoogte en neemt die uitdrukkelijk op in de akte van levering.

Artikel 4.4

De artikelen 4.2, eerste en vierde lid, en 4.3, eerste lid, zijn niet van toepassing op het vellen van houtopstanden ter uitvoering van:

- a. een instandhoudingsmaatregel of een passende maatregel als bedoeld in artikel 2.2;
- b. een verplichting als bedoeld in artikel 2.4, eerste of vierde lid, een plan dat is vastgesteld overeenkomstig artikel 2.8, een voorschrift of voorwaarde gesteld aan een vergunning, verleend onder toepassing van artikel 2.8, of een voorschrift of voorwaarde gesteld aan een ontheffing of een vrijstelling als bedoeld in de artikelen 3.3, 3.8, 3.10, eerste en tweede lid, 3.11, derde lid, en 3.12, tweede lid, of

- c. een voorschrift of voorwaarde gesteld aan een bij ministeriële regeling aange-
wezen subsidie voor beheer of ontwikkeling van natuur.

Artikel 4.5

1. Gedeputeerde staten kunnen in bijzondere gevallen van het bepaalde bij artikel 4.2, eerste lid, en artikel 4.3, eerste en zesde lid, ontheffing verlenen.
2. Provinciale staten kunnen bij verordening, al dan niet onder voorwaarden, geheel of gedeeltelijk vrijstelling verlenen van het bepaalde bij artikel 4.2, eerste lid, en artikel 4.3, eerste en zesde lid.

Artikel 4.6

Provincies en gemeenten zijn ten aanzien van de onderwerpen waarin deze paragraaf voorziet niet bevoegd, voor zover de bevoegdheid niet berust op het bepaalde in deze paragraaf, regels te stellen ter bescherming van buiten de grenzen van de bebouwde kom, bedoeld in artikel 20a van de Wegenverkeerswet 1994 gelegen:

- a. houtopstanden die deel uitmaken van bosbouwondernemingen die bij het Bos-
schap zijn geregistreerd;
- b. houtopstanden bestaande uit bomen als bedoeld in artikel 4.1, onderdelen c tot
en met e, met uitzondering van hoogstamfruitbomen.

§4.2 Invoer en op de markt brengen van hout en houtproducten

Artikel 4.7

EU-verordeningen als bedoeld in deze paragraaf zijn:

- a. verordening (EG) nr. 2173/2005 inzake de opzet van een FLEGTvergunningen-
systeem voor de invoer van hout in de Europese Gemeenschap (PbEU 2005,
347);
- b. verordening (EU) nr. 995/2010 tot vaststelling van de verplichtingen van markt-
deelnemers die hout en houtproducten op de markt brengen (PbEU 2010, 295);
- c. verordeningen die berusten op de verordeningen, bedoeld in a en b.

Artikel 4.8

1. Het is verboden in strijd te handelen met bij ministeriële regeling aangewezen voorschriften van EU-verordeningen als bedoeld in artikel 4.7.
2. Onze Minister stelt regels ter uitvoering van onderdelen die geen beoordelingsruimte laten van EU-verordeningen als bedoeld in artikel 4.7.
3. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen voor de uitvoering van EU-verordeningen als bedoeld in artikel 4.7 regels worden gesteld die betrekking kunnen hebben op de wijze waarop aanvragen en documenten worden ingediend.
4. Onze Minister is belast met de uitvoering van EU-verordeningen als bedoeld in artikel 4.7 indien deze verplichten tot het aanwijzen van een bevoegde instantie belast met de uitvoering van de betreffende EU-verordening.

HOOFDSTUK 5. VERGUNNINGEN, ONTHEFFINGEN EN VERPLICHTINGEN

Artikel 5.1

1. Op een aanvraag om een bij of krachtens deze wet vereiste vergunning of ontheffing wordt binnen dertien weken na de datum van ontvangst beslist.
2. Het bevoegd gezag kan de termijn eenmaal met zeven weken verlengen. Van deze verlenging wordt mededeling gedaan aan de aanvrager.
3. Ingeval artikel 2.8, vierde lid, van toepassing is, wordt de aanvrager door het bevoegd gezag tijdig tevoren in de gelegenheid gesteld om voorstellen voor compenserende maatregelen te doen. Artikel 4.15 van de Algemene wet bestuursrecht is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 5.2

Met toepassing van artikel 28, eerste lid, laatste zinsnede, van de Dienstenwet is paragraaf 4.1.3.3. van de Algemene wet bestuursrecht niet van toepassing op een aanvraag om een vergunning als bedoeld in artikel 2.7, tweede lid, en op een aanvraag om ontheffing als bedoeld in de artikelen 3.3, derde lid, en 3.8, derde lid, van het verbod in artikel 3.6.

Artikel 5.3

1. Aan een vergunning of ontheffing kunnen voorschriften worden verbonden.
2. Een vergunning of ontheffing kan onder beperkingen worden verleend.
3. Vergunningen en ontheffingen kunnen aan een geldigheidsduur worden gebonden.
4. Het is verboden te handelen in strijd met de bij een vergunning of ontheffing gestelde voorschriften.
5. Het bepaalde in dit artikel is van overeenkomstige toepassing op een krachtens artikel 3.16, eerste lid, verstrekte opdracht.

Artikel 5.4

1. Een bij of krachtens deze wet verleende vergunning of ontheffing kan worden ingetrokken of gewijzigd indien:
 - a. de houder van een vergunning of ontheffing in strijd handelt met de hem verleende vergunning of ontheffing of de daaraan verbonden voorschriften of beperkingen;
 - b. de gegevens op grond waarvan de vergunning of ontheffing is verleend zodanig onjuist of onvolledig blijken te zijn dat, waren de juiste gegevens bekend geweest, een andere beslissing zou zijn genomen;
 - c. de vergunning of ontheffing in strijd met wettelijke voorschriften is verleend, of
 - d. de omstandigheden sedert het tijdstip waarop de vergunning of ontheffing is verleend zodanig zijn gewijzigd, dat deze niet, niet zonder beperkingen of voorwaarden of slechts onder andere beperkingen of voorwaarden zou zijn verleend indien deze omstandigheden op het tijdstip waarop de vergunning is verleend zouden hebben bestaan.
2. Een vergunning als bedoeld in artikel 2.7, tweede lid, wordt in elk geval ingetrokken of gewijzigd indien dat nodig is ter uitvoering van artikel 6, tweede lid, van de Habitatrichtlijn.
3. Een krachtens artikel 3.3, eerste of derde lid, 3.4, tweede of derde lid, 3.8, eerste of derde lid, 3.9, tweede lid, 3.10, 3.11, derde lid, 3.15, eerste of tweede lid, 3.23, eerste lid, 3.26, eerste lid, 3.32, derde of vierde lid, 3.33, eerste lid, verleende vergunning of ontheffing kan tevens worden ingetrokken indien de

houder van een vergunning of ontheffing, nadat die is verleend, onherroepelijk is veroordeeld:

- a. wegens overtreding van een bij of krachtens hoofdstuk 3 gestelde bepaling, of indien tegen hem deswege een strafbeschikking is uitgevaardigd, of
 - b. wegens een feit strafbaar gesteld bij of krachtens de Wet dieren voor zover het gedragingen als bedoeld in de artikelen 2.1, 2.2, 2.3, 2.5, 2.6, 2.7, 2.8, 2.9, 2.10, 2.13, 2.14 of 2.15 van die wet betreft, of indien hij vervolging deswege heeft voorkomen overeenkomstig de bepalingen van artikel 74 van het Wetboek van Strafrecht of hem wegens overtreding van het krachtens de voornoemde artikelen van de Wet dieren bepaalde een bestuurlijke boete als bedoeld in artikel 8.7 van de Wet dieren is opgelegd.
4. De jachtakte wordt in ieder geval ingetrokken indien:
- a. de ter verkrijging van de akte verstrekte gegevens zodanig onjuist of onvolledig blijken, dat, waren de juiste gegevens verstrekt, de akte zou zijn geweigerd;
 - b. blijkt dat de burgerrechtelijke aansprakelijkheid als bedoeld in artikel 54, eerste lid, niet langer overeenkomstig het bepaalde bij of krachtens dat artikel is gedekt, of
 - c. de houder misbruik heeft gemaakt van wapens of munitie dan wel van de bevoegdheid om wapens of munitie voorhanden te hebben, of indien er anderszins aanwijzingen zijn dat aan hem het voorhanden hebben van wapens en munitie niet langer kan worden toevertrouwd.
5. De jachtakte kan worden ingetrokken indien:
- a. er grond is om aan te nemen dat de houder van zijn bevoegdheid om te jagen misbruik maakt;
 - b. de houder nalatig is te doen wat een goed jager betaamt bij de uitoefening van de jacht;
 - c. er grond is om aan te nemen dat de houder van zijn bevoegdheden in het kader van beheer en schadebestrijding als bedoeld in §3.1 tot en met §3.3, misbruik maakt.
6. De bevoegdheid tot het nemen van beschikkingen tot intrekking van jachtakten berust bij de korpschef die de akte heeft verleend.

7. De in het zesde lid bedoelde bevoegdheid komt tevens toe aan Onze Minister van Veiligheid en Justitie in gevallen als bedoeld in het vierde lid, onderdeel c.

Artikel 5.5

1. Gedeputeerde staten kunnen ter vermindering van de gevolgen van een project voor een Natura 2000-gebied aan het verlenen van een vergunning als bedoeld in artikel 2.7, tweede lid, in elk geval de voorwaarde verbinden dat de depositie van schadelijke stoffen die door het project wordt veroorzaakt op daarvoor gevoelige habitats in het gebied, niet groter is dan de voor gedeputeerde staten geregistreerde en voor dit project beschikbaar gestelde afname van de depositie van deze stoffen op de desbetreffende habitats als gevolg van de geregistreerde en zeker gestelde beëindiging of wijziging van een of meer andere activiteiten.
2. Gedeputeerde staten, onderscheidenlijk provinciale staten kunnen ter vermindering van de gevolgen van een activiteit voor een Natura 2000-gebied bij de toepassing van artikel 2.4, eerste en derde lid, de verplichting opleggen dat de depositie van schadelijke stoffen die door de activiteit wordt veroorzaakt, niet groter is dan de voor gedeputeerde staten geregistreerde en voor deze activiteit beschikbaar gestelde afname van de depositie van deze stoffen op de desbetreffende habitats als gevolg van de geregistreerde en zeker gestelde beëindiging of wijziging van een of meer andere activiteiten.

HOOFDSTUK 6. FINANCIËLE BEPALINGEN

Artikel 6.1

1. Gedeputeerde staten verlenen in voorkomende gevallen tegemoetkomingen in geleden schade, aangericht door vogels of dieren van zoogdiersoorten als bedoeld in de artikelen 3.5, eerste lid, 3.7, eerste lid, 3.10 of 3.11, eerste lid in samenhang met het tweede lid,.
2. Een tegemoetkoming als bedoeld in het eerste lid wordt slechts verleend voorzover een belanghebbende schade lijdt of zal lijden aangericht door dieren, behorende tot diersoorten als bedoeld in het eerste lid, en die schade redelijkerwijs niet of niet geheel te zijnen laste behoort te blijven. Een tegemoetkoming wordt naar billijkheid bepaald.

Artikel 6.2

Onze Minister kan een vergoeding van kosten vragen overeenkomstig een door hem vast te stellen tarief voor de volgende handelingen:

- a. de behandeling van een aanvraag van een vergunning of ontheffing bij of krachtens deze wet;
- b. de afgifte van documenten die benodigd zijn op grond van het bepaalde bij of krachtens artikel 3.35 of 3.36, en
- c. de afgifte van krachtens deze wet voorgeschreven ringen, merken of merktekens;
- d. de uitvoering van een verificatie als bedoeld in de EU-verordening, bedoeld in artikel 4.7, onderdeel a.

HOOFDSTUK 7. HANDHAVING

Artikel 7.1

1. Met het toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens deze wet zijn belast:
 - a. de bij besluit van Onze Minister aangewezen ambtenaren;
 - b. de door Onze Minister van Justitie op grond van artikel 17 van de Wet op de economische delicten met de opsporing van de bij of krachtens deze wet strafbaar gestelde feiten belaste ambtenaren, en
 - c. de bij besluit van gedeputeerde staten aangewezen ambtenaren.
2. Van een besluit als bedoeld in het eerste lid, onderdeel a, wordt mededeling gedaan door plaatsing in de Staatscourant.
3. In aanvulling op artikel 5:15, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht zijn de in het eerste lid bedoelde ambtenaren bevoegd, met medeneming van de benodigde apparatuur, een woning binnen te treden zonder toestemming van de bewoner.

Artikel 7.2

1. Gedeputeerde staten zijn bevoegd tot het opleggen van een last onder bestuursdwang ter handhaving van het bepaalde bij of krachtens deze wet.

2. Onze Minister is bevoegd tot het opleggen van een last onder bestuursdwang in plaats van gedeputeerde staten ter handhaving van het bepaalde bij of krachtens :
 - a. de artikelen 1.8, 2.4, eerste of derde lid, 2.7, tweede lid, 3.1, 3.2, eerste, tweede, vierde, vijfde of achtste lid, 3.4, eerste of tweede lid, 3.8, eerste, tweede, vijfde of achtste lid, 3.9 tot en met 3.11 of 3.23, voor zover de last betrekking heeft op activiteiten of projecten van categorieën, aangewezen krachtens artikel 1.3, vijfde lid of op activiteiten en projecten die plaatsvinden in of gevolgen hebben voor gebieden, behorende tot krachtens dat artikellid aangewezen categorieën;
 - b. artikel 2.5, in samenhang met artikel 2.10, eerste lid, aanhef en onderdeel b;
 - c. de artikelen 3.2, 3.3, derde lid, 3.4, derde lid, 3.6, 3.7, 3.8, derde lid;
 - d. de artikelen 3.18, 3.19,, 3.20, eerste tweede, derde, of vijfde lid, 3.21, 3.24, 3.25, 3.26, 3.27, 3.28, 3.32, vierde lid, of 3.33;
 - e. de artikelen 3.35, 3.36 of 3.37 en
 - f. artikel 4.8.

Artikel 7.3

1. Onverminderd het bepaalde in artikel 7.2 en artikel 117 van het Wetboek van Strafvordering kan Onze Minister bepalen dat planten of dieren of producten van planten of dieren die in strijd met het bepaalde bij of krachtens deze wet binnen het grondgebied van Nederland zijn gebracht, op kosten van de eigenaar, vervoerder, importeur of diens gemachtigde, worden teruggezonden naar het land van uitvoer of herkomst of naar enige andere plaats buiten Nederland worden gebracht die daarvoor naar het oordeel van Onze Minister geschikt is en in overeenstemming is met de doeleinden van de Overeenkomst inzake de internationale handel in bedreigde en in het wild levende dier- en plantensoorten.
2. Onverminderd het bepaalde in artikel 7.2 kan Onze Minister bepalen dat levende dieren, behorend tot een in het wild levende soort die van nature in Nederland voorkomt, waarvan kan worden aangenomen dat zij zich in de natuur kunnen handhaven en die in strijd met het bepaalde bij of krachtens deze wet worden gehouden, op kosten van de eigenaar of van degene die deze dieren onder zich heeft, in hun natuurlijke leefomgeving in vrijheid worden gesteld.

3. Onder de in het eerste en tweede lid bedoelde kosten kunnen mede zijn begrepen de kosten van bewaring in verband met het transport naar de plaats van bestemming.
4. Indien niet tot terugzending of tot invrijheidstelling in de natuurlijke leefomgeving als bedoeld in het eerste onderscheidenlijk het tweede lid wordt besloten, kunnen de kosten van verzorging, huisvesting of opslag binnen Nederland geheel of gedeeltelijk in rekening worden gebracht bij de eigenaar, vervoerder, importeur of diens gemachtigde, bedoeld in het eerste lid. Bij ministeriële regeling kunnen terzake nadere regels worden gesteld.
5. Hetgeen krachtens het eerste, tweede, derde of vierde lid verschuldigd is, kan, verhoogd met de kosten vallende op de invordering, door de Staat worden ingevorderd bij dwangbevel medebrengende het recht van parate executie.
6. Geen invordering geschiedt dan nadat de schuldenaar schriftelijk is aangemaand om binnen de daarbij te stellen termijn van ten minste tien dagen alsnog aan zijn verplichtingen te voldoen. De aanmaning bevat de aanzegging, dat het verschuldigde bedrag, voorzover dit binnen de gestelde termijn niet wordt betaald, overeenkomstig het eerste lid van dit artikel zal worden ingevorderd.
7. Het dwangbevel wordt betekend en ten uitvoer gelegd op de wijze, bij het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering ten aanzien van vonnissen en authentieke akten voorgeschreven.
8. Verzet door de schuldenaar tegen de tenuitvoerlegging van een dwangbevel wordt ingesteld door dagvaarding van de Staat, voor de rechtbank van het arrondissement waarbinnen zijn woonplaats is gelegen.
9. Het verzet stuit de aanvang of de voortzetting van de tenuitvoerlegging niet, behoudens de bevoegdheid van de geëxecuteerde die het verzet heeft gedaan, om hieromtrent een voorziening bij voorraad uit te lokken.

Artikel 7.4

1. Onverminderd het bepaalde in artikel 7.2 en artikel 117 van het Wetboek van Strafvordering kan Onze Minister onverwijld maatregelen treffen ten aanzien van hout en houtproducten die in strijd met het bepaalde bij of krachtens deze wet zijn ingevoerd of op de markt zijn gebracht. Deze maatregelen kunnen inhouden:
 - a. het in beslag nemen van de producten;

- b. een verbod op het vervoeren, be- of verwerken en in het verkeer brengen;
 - c. de verplichting tot tijdelijke opslag;
 - d. de verplichting tot terugzending naar het land van herkomst;
 - e. de verplichting om houders, dan wel vermoedelijke houders van de producten onverwijld en op doeltreffende wijze op de hoogte te stellen, en
 - f. de verplichting om in het verkeer gebrachte producten op te halen en centraal op te slaan;
 - g. de verplichting tot het identificeren en registreren van producten.
2. De kosten van de in het eerste lid bedoelde maatregelen komen ten laste van degene die verantwoordelijk is voor het op de markt brengen van de producten, de eigenaar of de houder van de producten.
 3. De in het eerste lid bedoelde maatregelen kunnen onder voorwaarden en beperkingen worden opgelegd. Aan de maatregelen kunnen voorschriften worden verbonden.

Artikel 7.5

1. In dit artikel wordt onder overtreding verstaan: gedraging van administratieve aard die in strijd is met het bepaalde bij en krachtens artikelen 3.35, 3.36 of 4.8, in bij algemene maatregel van bestuur aangewezen gevallen.
2. Onze Minister kan een overtreder een bestuurlijke boete opleggen.
3. Bij algemene maatregel van bestuur worden regels gesteld over de hoogte van de bestuurlijke boete die voor een overtreding of voor categorieën van overtredingen ten hoogste kan worden opgelegd.
4. De op grond van het vierde lid te bepalen bestuurlijke boete bedraagt ten hoogste het bedrag dat is bepaald voor de eerste categorie, bedoeld in artikel 23, vierde lid, van het Wetboek van Strafrecht, per overtreding begaan door een natuurlijke persoon, en ten hoogste het bedrag dat is bepaald voor de tweede categorie, bedoeld in artikel 23, vierde lid, van het Wetboek van Strafrecht per overtreding, begaan door een rechtspersoon of een vennootschap.
5. Bij gebreke van volledige betaling binnen de gestelde termijn kan Onze Minister de verschuldigde boete invorderen bij dwangbevel.

6. Indien de ernst van de overtreding of de omstandigheden waaronder zij is begaan daartoe aanleiding geven, wordt zij aan het openbaar ministerie voorgelegd.
7. Indien ter zake van een overtreding aan de overtreder een bestuurlijke boete is opgelegd, dan wel een mededeling als bedoeld in artikel 5.50, tweede lid, onderdeel a, van de Algemene wet bestuursrecht is verzonden, heeft dit dezelfde rechtsgevolgen als een kennisgeving van niet verdere vervolging als bedoeld in artikel 246, eerste lid, van het Wetboek van Strafvordering.

Artikel 7.6

1. De krachtens artikel 7.1, eerste lid, onderdelen a en b, aangewezen toezicht-houders verstrekken elkaar ter uitvoering van hun taak uit eigen beweging of desgevraagd onderling de gegevens die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van:
 - a. verordening (EG) nr. 338/97;
 - b. verordeningen die berusten op verordening (EG) nr. 338/97;
 - c. de regels, gesteld krachtens artikel 3.26, tweede en vierde lid.
2. De in het eerste lid bedoelde gegevensverstrekking vindt niet plaats indien de persoonlijke levenssfeer van de betrokkene daardoor onevenredig wordt geschaad.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op toezichthouders aangewezen krachtens artikel 7.1, eerste lid, onderdeel b, indien op grond van een andere wet al is voorzien in een bevoegdheid tot gegevensverstrekking.
4. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen regels worden gesteld omtrent de gevallen waarin en de wijze waarop in ieder geval gegevens worden verstrekt.

HOOFDSTUK 8. OVERIG

Artikel 8.1

1. Tegen een op grond van deze wet genomen besluit, met uitzondering van een besluit als bedoeld in artikel 7.5, kan een belanghebbende beroep instellen bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

2. Tegen beschikkingen van de korpschef als bedoeld in de artikelen 3.26 en 5.4, vierde lid, staat, ingeval de jachtakte is geweigerd of ingetrokken of mede is geweigerd of ingetrokken om redenen als bedoeld in artikel 3.26, derde lid, onderdeel a, of artikel 5.4, vierde lid, onderdeel c, administratief beroep open bij Onze Minister van Veiligheid en Justitie.
3. Een beroep tegen een besluit tot vaststelling van een beheerplan als bedoeld in artikel 2.3, eerste lid, heeft uitsluitend betrekking op de beschrijvingen van projecten als bedoeld in artikel 2.9, eerste lid.
4. Geen beroep kan worden ingesteld tegen een besluit krachtens artikel 1.9.

Artikel 8.2

1. Een bestuursorgaan dat een plan vaststelt als bedoeld in artikel 2.7, eerste lid, dat met toepassing van artikel 2.8, vijfde lid, is genomen, zendt een afschrift van het besluit tot vaststelling van het plan naar Onze Minister en brengt Onze Minister op de hoogte van de genomen compenserende maatregelen, bedoeld in artikel 2.8, vierde lid, onderdeel c.
2. Onze Minister stelt de Commissie van de Europese Unie op de hoogte van de genomen compenserende maatregelen, bedoeld in het eerste lid, en artikel 2.8, vierde lid.

Artikel 8.3

De voordracht voor een krachtens de artikelen 1.3, vijfde lid, 3.2, derde en vierde lid, 3.7, eerste lid, 3.12, eerste lid, 3.18, vijfde lid, 3.19, eerste lid, onder c en d, vijfde en zesde lid, 3.21, derde en vierde lid, 3.22, eerste en derde lid, 3.24, eerste lid, onder b en c, en tweede lid, 3.26, vierde lid, 3.27, eerste lid, 3.28, tweede en zevende lid, 3.32, vijfde lid, 3.34, onder d, 3.35, derde lid, 3.36, 3.37, 4.8, derde lid, 7.5, eerste en derde lid, en 7.6, vierde lid, vast te stellen algemene maatregel van bestuur wordt niet eerder gedaan dan vier weken nadat het ontwerp aan beide kamers der Staten-Generaal is overgelegd.

Artikel 8.4

1. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kan medewerking worden gevorderd van het bestuur van een productschap of een bedrijfschap als bedoeld in artikel 66 van de Wet op de bedrijfsorganisatie.
2. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur als bedoeld in het eerste lid kunnen de ingevolge het bepaalde bij of krachtens deze wet aan Onze Minister toekomende bevoegdheden tot het nemen van besluiten en tot het vaststellen van regels of nadere regels, alsmede aan Onze Minister opgedragen taken worden overgedragen.
3. Indien de in het eerste lid bedoelde medewerking bestaat uit het stellen van regelen of nadere regelen bij verordening, behoeft zodanige verordening de goedkeuring van Onze Minister.

HOOFDSTUK 9. OVERGANGSRECHT

Artikel 9.1

1. Besluiten die op het tijdstip van inwerkingtreding van deze wet van kracht zijn op grond van de hierna genoemde bepalingen van de Natuurbeschermingswet 1998, gelden als besluiten die zijn genomen op grond van de daarbij genoemde bepalingen van deze wet:
 - a. artikel 10a, eerste lid, al dan niet in samenhang met artikel 60a, vierde lid: artikel 2.1, eerste lid;
 - b. artikelen 19a, eerste lid, en 19b, eerste lid: artikel 2.3, eerste lid;
 - c. artikelen 19c, tweede lid, en 19ke, tweede lid, in samenhang met het derde lid, eerste gedachtestreep: artikel 2.4, eerste lid;
 - d. artikel 19d, eerste lid, met toepassing van artikel 19f, eerste lid, al dan niet in samenhang met artikel 60a, eerste of tweede lid: artikel 2.7, derde lid;
 - e. artikel 19ke, tweede lid, in samenhang met het derde lid, tweede gedachtestreep: artikel 2.4, derde lid;
 - f. artikel 19kf: artikel 5.4;
 - g. artikel 19kg, eerste lid: artikel 1.9;
 - h. artikel 20, eerste lid: artikel 2.5, eerste lid.

2. Een beheerplan dat onderdeel uitmaakt van een plan dat is gericht op het beheer van een gebied als bedoeld in artikel 19b, tweede lid, van de Natuurbeschermingswet 1998, dat op het tijdstip van inwerkingtreding van deze wet van kracht is, geldt als instandhoudingsmaatregel als bedoeld in artikel 2.3, vijfde lid.
3. Voorschriften, verbonden aan vergunningen die op het tijdstip van inwerkingtreding van deze wet van kracht zijn op grond van artikel 19d, eerste lid, van de Natuurbeschermingswet 1998 voor handelingen die geen projecten zijn als bedoeld in artikel 19f, eerste lid, van die wet, gelden als verplichtingen als bedoeld in artikel 2.4, eerste lid.
4. Een plan dat is vastgesteld overeenkomstig artikel 19j van de Natuurbeschermingswet 1998 geldt als een plan dat voldoet aan artikel 2.8.
5. Artikel 2.6, derde lid, is van overeenkomstige toepassing op handelingen ter uitvoering van artikel 21, vierde lid, of artikel 22, derde lid, van de Natuurbeschermingswet 1998.
6. Het eerste beheerplan voor een Natura 2000-gebied wordt uiterlijk drie jaar na het besluit, bedoeld in artikel 10a, eerste lid, van de Natuurbeschermingswet 1998 dan wel artikel 2.1, eerste lid, tot aanwijzing van het desbetreffende gebied vastgesteld. Ingeval een gebied ter uitvoering van de Vogelrichtlijn voor 1 oktober 2005 is aangewezen, wordt het beheerplan uiterlijk drie jaar na het vaststellen van de instandhoudingsdoelstelling voor het gebied voor het eerst vastgesteld.
7. In afwijking van artikel 2.3, eerste lid, in samenhang met artikel 2.10, eerste lid, onderdeel a, stelt Onze Minister voor Natura 2000-gebieden die geheel of gedeeltelijk door hem worden beheerd of onder zijn verantwoordelijkheid vallen, voor die gebieden, onderscheidenlijk die gedeelten, het eerste beheerplan vast.

Artikel 9.2

1. Ingeval de in een besluit als bedoeld in artikel 9.1, eerste lid, onderdeel a, opgenomen instandhoudingsdoelstelling mede betrekking heeft op doelstellingen als bedoeld in artikel 10a, derde lid, van de Natuurbeschermingswet 1998, vervallen deze doelstellingen van rechtswege.
2. Onze Minister kan de tekst van een besluit als bedoeld in het eerste lid opnieuw vaststellen onder weglating van de doelstellingen, bedoeld in het eerste lid. Te-

gen het besluit tot het opnieuw vaststellen van de tekst kan geen beroep worden ingesteld.

3. Ingeval in een beheerplan als bedoeld in artikel 9.1, eerste lid, onderdeel b, beschrijvingen zijn opgenomen die betrekking hebben op doelstellingen als bedoeld in artikel 10a, derde lid, van de Natuurbeschermingswet 1998, vervallen deze beschrijvingen van rechtswege.
4. Het bestuursorgaan dat bevoegd is tot het vaststellen van een beheerplan als bedoeld in het derde lid, kan de tekst van dat beheerplan opnieuw vaststellen onder weglating de doelstellingen, bedoeld in het derde lid. Tegen het besluit tot het opnieuw vaststellen van de tekst kan geen beroep worden ingesteld.

Artikel 9.3

1. Besluiten die op het tijdstip van inwerkingtreding van deze wet van kracht zijn op grond van de hierna genoemde bepalingen van de Flora- en faunawet, gelden als besluiten die zijn genomen op grond van de daarbij genoemde bepalingen van deze wet:
 - a. artikel 12a, eerste lid: artikel 3.31, eerste lid;
 - b. artikel 38, eerste lid, onderdeel a, in samenhang met artikel 42, eerste lid: artikel 3.24, eerste lid, onderdeel a, in samenhang met artikel 3.26, eerste lid;
 - c. artikel 39, eerste lid, onderdeel c: artikel 3.26, tweede en derde lid;
 - d. artikel 60, eerste lid: artikel 3.3, eerste lid;
 - e. artikelen 67, eerste lid: artikel 3.16;
 - f. artikelen 68, eerste lid, en 75, derde lid: artikelen 3.3, eerste lid, 3.8, eerste lid, 3.10, eerste lid, in samenhang met artikel 3.8, eerste lid, en 3.11, vierde lid, in samenhang met artikel 3.8, eerste lid.
2. Vergunningen en ontheffingen, verleend krachtens de Vogelwet 1936, de Jachtwet, artikel 25 van de Natuurbeschermingswet of de Wet bedreigde uitheemse dier- en plantensoorten blijven van kracht voor de tijd dat zij zijn verleend. Artikel 5.4, eerste en derde lid, is van toepassing.
3. Artikel 3.26, tweede lid, onderdeel a, is niet van toepassing op degene:
 - a. aan wie in de periode van 1 januari 1977 tot en met 31 maart 2002 een jachtakte als bedoeld in de Jachtwet is uitgereikt;

- b. aan wie in de periode van 1 april 2002 tot en met 30 september 2004 een jachtakte is uitgereikt onder het met gunstig gevolg behalen van een krachtens de Jachtwet erkend jachtexamen.
4. De verboden, bedoeld in de artikelen 3.1, 3.5, 3.6, 3.10 en 3.11 zijn niet van toepassing op werkzaamheden waarvoor op het tijdstip van inwerkingtreding van deze wet een vrijstelling van kracht is op grond van artikel 75, eerste lid, van de Flora- en faunawet in samenhang met artikel 16b, tweede lid, onderdeel b, van het Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten, voor zover die vrijstelling is gebaseerd op een gedragscode die in heel Nederland geldt en voor de periode waarvoor die gedragscodes is goedgekeurd.
5. Het verbod, bedoeld in artikel 3.6, is niet van toepassing ten aanzien van dieren en planten die uiterlijk op 10 juni 1994 overeenkomstig de op dat moment geldende regelgeving aan de natuur zijn onttrokken.

Artikel 9.4

1. Artikel 5.4, derde lid, onderdeel a, is van overeenkomstige toepassing ingeval van een onherroepelijke veroordeling wegens overtreding van een bij of krachtens de Flora- en faunawet gestelde bepaling.
2. Artikel 5.4, derde lid, onderdeel b, is van overeenkomstige toepassing ingeval van een onherroepelijke veroordeling wegens een feit strafbaar gesteld bij of krachtens de Gezondheids- en welzijnswet voor dieren.
3. De regels, gesteld krachtens artikel 5.4, vierde lid, onderdelen a en c, zijn van overeenkomstige toepassing ingeval van misbruik van de bevoegdheden, gegeven bij of krachtens de Flora- en faunawet, onderscheidenlijk het begaan van bij of krachtens de Flora- en faunawet strafbaar gestelde feiten.
4. Artikel 7.3, is van overeenkomstige toepassing ten aanzien van planten, dieren of producten van planten of dieren als bedoeld in het eerste lid van dat artikel die in strijd met de Flora- en faunawet binnen het grondgebied van Nederland zijn gebracht, en ten aanzien van levende dieren als bedoeld in het tweede lid van dat artikel die in strijd met de Flora- en faunawet zijn gehouden.

Artikel 9.5

1. Besluiten die op het tijdstip van inwerkingtreding van deze wet van kracht zijn op grond van de hierna genoemde bepalingen van de Boswet, gelden als besluiten die zijn genomen op grond van de daarbij genoemde bepalingen van deze wet:
 - a. artikel 6, tweede lid, in samenhang met artikel 2: artikel 4.5, eerste lid, in samenhang met artikel 4.2;
 - b. artikel 6, tweede lid, in samenhang met artikel 3: artikel 4.5, eerste lid, in samenhang met artikel 4.3;
 - c. artikel 13, eerste lid: artikel 4.2, vierde lid.
2. Een kennisgeving als bedoeld in artikel 2, eerste lid, van de Boswet die is gedaan voor het tijdstip van inwerkingtreding van deze wet geldt als melding als bedoeld in artikel 4.2, eerste lid.
3. De artikelen 4.2, eerste lid, en 4.3, eerste lid, zijn niet van toepassing ten aanzien van houtopstanden waarvoor op het tijdstip van inwerkingtreding van deze wet een vrijstelling van kracht is op grond van artikel 6, tweede lid, van de Boswet, voor de periode waarvoor die vrijstelling geldt.

Artikel 9.6

1. De op het tijdstip van inwerkingtreding van deze wet aanhangige aanvragen en verzoeken tot het nemen van een besluit krachtens de Natuurbeschermingswet 1998, de Flora- en faunawet of de Boswet, zijn aanhangig in de staat waarin zij zich op dat moment bevinden en worden vanaf het tijdstip van inwerkingtreding van deze wet overeenkomstig het bepaalde bij en krachtens deze wet behandeld.
2. De op het tijdstip van inwerkingtreding van deze wet aanhangige bezwaarschriften die betrekking hebben op het nemen van een besluit krachtens de Natuurbeschermingswet 1998, de Flora- en faunawet of de Boswet, zijn aanhangig in de staat, waarin zij zich op dat moment bevinden en worden vanaf het tijdstip van inwerkingtreding van deze wet overeenkomstig het bepaalde bij en krachtens deze wet behandeld.
3. De op het tijdstip van inwerkingtreding van deze wet ingevolge de Natuurbeschermingswet 1998 bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State

aanhangige zaken, de ingevolge de Flora –en faunawet bij de rechtbank of de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State aanhangige zaken, en de ingevolge de Boswet bij het College van Beroep voor het bedrijfsleven aanhangige zaken, worden behandeld en beslist overeenkomstig de bepalingen van die desbetreffende wetten.

HOOFDSTUK 10. WIJZIGING ANDERE WETTEN

Artikel 10.1

In de bijlage bij de **Algemene Douanewet** wordt in onderdeel B "Flora- en faunawet" vervangen door: Wet natuur.

Artikel 10.2

In onderdeel E van de bijlage bij de **Algemene wet bestuursrecht** vervalt onderdeel 3.

Artikel 10.3

De **Crisis- en herstelwet** wordt als volgt gewijzigd:

A

Artikel 2.3, vijfde lid, wordt als volgt gewijzigd:

1. Onderdeel a komt te luiden:
 - a. de Wet natuur;
2. Onderdeel b vervalt, en de onderdelen c tot en met j worden geletterd b tot en met i.

B

In artikel 2.9, derde lid, wordt "een vergunning is vereist op grond van artikel 19d, eerste lid, van de Natuurbeschermingswet 1998 is vereist" vervangen door: op grond

van enig wettelijk voorschrift een passende beoordeling is vereist als bedoeld in artikel 2.8, eerste lid, van de Wet natuur;

C

In artikel 2.10, tweede lid, wordt "de Flora- en faunawet" vervangen door: hoofdstuk 3 van de Wet natuur.

Artikel 10.4

In artikel 141a, eerste lid, onderdeel a, van de **Mijnbouwwet**, wordt "een gebied dat is aangewezen op grond van de artikelen 10 of 10a van de Natuurbeschermingswet 1998" vervangen door: een Natura 2000-gebied als bedoeld in de Wet natuur.

Artikel 10.5

Artikel 9 van de **Spoedwet wegverbreding** wordt als volgt gewijzigd:

A

In het eerste lid vervallen de tweede en derde volzin.

B

Het vierde, vijfde en zesde lid komen te luiden:

4. Artikel 2.8 van de Wet natuur is van overeenkomstige toepassing op het wegaanpassingsbesluit.
5. Het wegaanpassingsbesluit wordt uitsluitend vastgesteld indien is voldaan artikel 2.8 van de Wet natuur.
6. Het vierde en vijfde lid zijn niet van toepassing indien het project waarop het wegaanpassingsbesluit betrekking heeft, is opgenomen in een beheerplan als bedoeld in artikel 2.3 van de Wet natuur of een programma als bedoeld in artikel 1.9 van die wet, en het project overeenkomstig dat beheerplan of dat programma wordt gerealiseerd.

Artikel 10.6

Artikel 15 van de **Tracéwet** wordt als volgt gewijzigd:

A

In het eerste lid vervallen de tweede en derde volzin.

B

Het tiende, elfde en twaalfde lid komen te luiden:

10. Artikel 2.8 van de Wet natuur is van overeenkomstige toepassing op het tracébesluit.
11. Het tracébesluit wordt uitsluitend vastgesteld indien is voldaan ~~artikel~~ 2.8 van de Wet natuur.
12. Het tiende en elfde lid zijn niet van toepassing indien het project waarop het tracébesluit betrekking heeft, is opgenomen in een beheerplan als bedoeld in artikel 2.3 van de Wet natuur of een programma als bedoeld in artikel 1.9 van die wet, en het project overeenkomstig dat beheerplan of dat programma wordt gerealiseerd.

Artikel 10.7

De **Wet algemene bepalingen omgevingsrecht** wordt als volgt gewijzigd:

A

Artikel 1.1, eerste lid, wordt als volgt gewijzigd:

1. In de definitie van project wordt "artikel 2.1, eerste lid," vervangen door: artikel 2.1, eerste lid, aanhef,.
2. In de alfabetische rangschikking worden drie begripsbepalingen ingevoegd, luidende:
Habitatrichtlijn: richtlijn nr. 92/43/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna (PbEG L 206);
Natura 2000-gebied: gebied dat:

- a. is aangewezen als speciale beschermingszone, ter uitvoering van de artikelen 3, tweede lid, onderdeel a, en 4, eerste en tweede lid, van de Vogelrichtlijn en artikel 4, vierde lid, van de Habitatrichtlijn, of;
- b. voorkomt op de lijst van gebieden van communautair belang, bedoeld in artikel 4, tweede lid, van de Habitatrichtlijn;

Vogelrichtlijn: richtlijn nr. 2009/147/EG van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 30 november 2009 inzake het behoud van de vogelstand (PbEU L 20);.

B

Artikel 2.1 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid, onder h, wordt "of" vervangen door een komma.
2. In het eerste lid, onder i, vervalt "andere" en wordt de punt aan het slot van dat artikel vervangen door: , of.
3. Aan het slot van het eerste lid worden twee onderdelen toegevoegd, luidende:
 - j. het verrichten van een activiteit die is aan te merken als een project dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied, en dat afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten, significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied, die tevens een activiteit is als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder a tot en met i, of 2.2, behoudens de gevallen, bedoeld in artikel 2.9 van de Wet natuur;
 - k. 1°. een activiteit waarop de verboden, bedoeld in artikel 3.1 van de Wet natuur van toepassing zijn, of
2°. een activiteit waarop de verboden, bedoeld in artikel 3.5 van de Wet natuur van toepassing zijn,
die tevens een activiteit is als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder a tot en met i, of 2.2.

C

Artikel 2.3, onder b, komt te luiden:

- b. activiteiten als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder a, b, c, d, f, g, h, i, j of k;

D

Na artikel 2.17 worden drie artikelen ingevoegd, luidende:

Artikel 2.17a

Voor zover de aanvraag betrekking heeft op een activiteit als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder j, kan de omgevingsvergunning slechts worden verleend op de gronden die zijn aangegeven in artikel 2.8 van de Wet natuur.

Artikel 2.17b

Voor zover de aanvraag betrekking heeft op een activiteit als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder k, onder 1°, kan de omgevingsvergunning slechts worden verleend op de gronden die zijn aangegeven in artikel 3.3 van de Wet natuur.

Artikel 2.17c

Voor zover de aanvraag betrekking heeft op een activiteit als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder k, onder 2°, kan de omgevingsvergunning slechts worden verleend op de gronden die zijn aangegeven in artikel 3.8 van de Wet natuur.

E

Artikel 2.29 wordt als volgt gewijzigd:

1. Na het eerste lid wordt, onder vernummering van het tweede en derde lid tot derde en vierde lid, een lid ingevoegd, luidende:
 2. Voor zover een omgevingsvergunning betrekking heeft op een activiteit als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder j of k, geeft een bestuursorgaan als bedoeld in het eerste lid, onder a, toepassing aan het eerste lid, in de gevallen, bedoeld in artikel 5.4, tweede en derde lid, van de Wet natuur.
2. In het vierde lid wordt "of tweede lid" vervangen door: , tweede of derde lid.

F

In artikel 2.32 wordt "2.29, tweede lid" vervangen door "2.29, derde lid".

G

Artikel 5.1 wordt als volgt gewijzigd:

1. In de opsomming vervallen het eerste en vierde gedachtenstreepje.
2. Tussen het achtste en negende gedachtenstreepje wordt een gedachtenstreepje ingevoegd, luidende:
- Wet natuur,.

Artikel 10.8

De **Wet ammoniak en veehouderij** wordt als volgt gewijzigd:

A

Artikel 2 wordt als volgt gewijzigd:

1. Het derde lid komt te luiden:
 3. Provinciale staten wijzen, onverminderd het tweede lid, alle voor verzuuring gevoelige gebieden binnen een Natura 2000-gebied als bedoeld in de Wet natuur aan als zeer kwetsbaar gebied.
2. Het zesde lid wordt als volgt gewijzigd:
 - a. In onderdeel a wordt "in de bijlage bij het Besluit Rode Lijsten flora en fauna" vervangen door: op een krachtens artikel 1.5, vierde lid, vastgestelde lijst.
 - b. Onderdeel b vervalt en onderdeel c wordt geletterd tot onderdeel b.

B

In artikel 2a, zevende lid, wordt "een beschermd gebied als bedoeld in artikel 10, eerste lid, of artikel 10a, eerste lid, van de Natuurbeschermingswet 1998" vervangen door: een Natura 2000-gebied als bedoeld in de Wet natuur.

Artikel 10.9

In artikel 99, eerste lid, van de **Wet bodembescherming** wordt "de Natuurbeschermingswet 1998" vervangen door: hoofdstuk 2 van de Wet natuur.

Artikel 10.10

In artikel 5.7 van de **Wet dieren** wordt "Flora- en faunawet" vervangen door: hoofdstuk 3 van de Wet natuur.

Artikel 10.11

In artikel 6, eerste lid, van de **Wet financieel statuut Koninklijk huis** wordt "Flora- en faunawet" vervangen door: Wet natuur.

Artikel 10.12

De **Wet milieubeheer** wordt als volgt gewijzigd:

A

In artikel 4.3, vierde lid, wordt "het Natuurbeleidsplan, bedoeld in artikel 4 van de Natuurbeschermingswet 1998" vervangen door: de natuurvisie, bedoeld in artikel 1.5 van de Wet natuur.

B

Artikel 4.9, vierde lid, wordt als volgt gewijzigd:

1. Onderdeel a komt te luiden:
 - a. Natura 2000-gebieden als bedoeld in de Wet natuur;
2. Onderdeel b vervalt. Onderdeel c wordt geletterd tot onderdeel b.

C

In artikel 7.1, tweede lid, onderdeel d, wordt "een gebied als bedoeld in artikel 10a, eerste lid, van de Natuurbeschermingswet 1998" vervangen door: een Natura 2000-gebied als bedoeld in de Wet natuur.

D

In artikel 7.2a, eerste lid, wordt "op grond van artikel 19j, tweede lid, van de Natuurbeschermingswet 1998" vervangen door: artikel 2.8, eerste lid, van de Wet natuur.

E

In artikel 7.6, eerste lid, wordt "gebieden als bedoeld in artikel 10a, eerste lid, van de Natuurbeschermingswet 1998" vervangen door: Natura 2000-gebieden als bedoeld in de Wet natuur.

F

In de aanduiding van de paragrafen 7.8 en 7.9, en in artikel 7.26a, wordt "artikel 19f, eerste lid, van de Natuurbeschermingswet 1998" telkens vervangen door: artikel 2.8, eerste lid, van de Wet natuur.

G

In artikel 17.8, onderdeel, onder 2°, wordt "de artikelen 3, 4 en 5 van de Flora- en faunawet of de artikelen 10 en 10a van de Natuurbeschermingswet 1998" vervangen door: artikel 3.11 van de Wet natuur.

H

Artikel 17.9, derde lid, wordt als volgt gewijzigd:

1. In onderdeel a wordt "artikel 112 van de Flora- en faunawet" vervangen door: artikel 7.2 van de Wet natuur.
2. In onderdeel b wordt "artikel 16, 19d of 57 van de Natuurbeschermingswet 1998" vervangen door: artikel 2.7, tweede lid, in samenhang met artikel 1.3, of 7.2 van de Wet natuur.

I

Bijlage 1 wordt als volgt gewijzigd:

1. In de bijlage vervallen "Boswet", "Natuurbeschermingswet 1998" en "Flora- en faunawet".
2. Aan de bijlage wordt toegevoegd: Wet natuur.

Artikel 10.13

Artikel 1a van de **Wet op de economische delicten** wordt als volgt gewijzigd:

A

Onderdeel 1° wordt als volgt gewijzigd:

1. De zinsnede met betrekking tot de Flora- en faunawet vervalt.
2. In de alfabetische rangschikking wordt ingevoegd: de Wet natuur, artikelen 3.2, eerste lid, 3.6, 3.10, eerste en tweede lid, in samenhang met 3.6, 3.35, eerste lid, 3.36, onderdeel d, 4.8, eerste lid;.

B

Onderdeel 2° wordt als volgt gewijzigd:

1. De zinsneden met betrekking tot de Boswet, de Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet vervallen.
2. In de alfabetische rangschikking wordt ingevoegd: de Wet natuur, artikelen 2.4, 2.5, derde lid, 2.6, derde lid, in samenhang met het tweede lid, 2.7, tweede lid, 3.1, eerste, tweede en derde lid, 3.4, eerste lid, 3.5, eerste, derde, vierde en vijfde lid, 3.9, eerste lid, 3.10, eerste lid, 3.11, eerste lid, 3.22, eerste en vierde lid, 3.32, eerste en vijfde lid, 3.33, 3.36, onderdeel a, 3.37, 4.2, eerste en vierde lid, 4.3, eerste en zesde lid, 5.3, vierde lid;.

C

Onderdeel 3° wordt als volgt gewijzigd:

1. De zinsnede met betrekking tot de Flora- en faunawet vervalt.
2. In de alfabetische rangschikking wordt ingevoegd: de Wet natuur, artikelen 3.1, vierde en vijfde lid, 3.5, tweede lid, 3.18, derde lid, 3.19, 3.20, eerste lid, 3.24, 3.25, 3.26, achtste lid, 3.28, eerste, tweede, derde en vierde lid, 3.29, tweede lid, 3.30, eerste lid;.

Artikel 10.14

In artikel 4 van de **Wet op het RIVM** vervalt onder vernummering van het vierde tot het derde lid, het derde lid.

Artikel 10.15

In de bijlage bij de **Wet toezicht accountantsorganisaties** vervalt de zinsnede "artikel 91, eerste lid, van de Flora- en faunawet".

Artikel 10.16

In artikel 26, tweede lid, onderdeel b, van de **Wet wapens en munitie** wordt "Flora- en faunawet" vervangen door: Wet natuur.

HOOFDSTUK 11. SLOTBEPALINGEN

Artikel 11.1

De volgende wetten worden ingetrokken:

- a. Boswet;
- b. Flora- en faunawet;
- c. Natuurbeschermingswet 1998.

Artikel 11.2

Deze wet treedt in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip, dat voor de verschillende artikelen of onderdelen daarvan verschillend kan worden vastgesteld.

Artikel 11.3

Deze wet wordt aangehaald als: Wet natuur.

Lasten en bevelen dat deze in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat alle ministeries, autoriteiten, colleges en ambtenaren wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.